

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ВТОРА ИЗВЪНРЕДНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

НА

8. заседание

Срѣда, 16 юлий 1941 г.

(Открито въ 17 ч. 50 м.)

Председателствували: председателъ Христо Калфовъ и подпредседателъ Димитъръ Пешевъ.
Секретари: Николай Султановъ и Стефанъ Багриловъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
Съобщения:		4. За принудително отчуждаване на разни предприятия отъ обществена полза въ новоосвободенитѣ земи (Първо и второ четене)	206, 207
Отпуски	193	5. За създаване на Русенска област (Първо и второ четене)	207, 210
По дневния редъ:		Говорили: Б. Поповъ	207
Предложения:		М. Тютюнджиевъ	208
1. За опрощаване сумата 3.066 654 л., дължима отъ глоби, лихви и неиздължения на държавното съкровище отъ общинитѣ, фондоветѣ и пр. по изпълнителни дѣла отъ несъстоятелни и несъществуващи длъжници (Приемане)	193	Г. Кендеровъ	209
2. За одобрение II-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 юлий 1941 г., протоколъ № 103, относно разрешаването за добиване на оцетъ и отъ фабричанъ (неплодовъ) спиртъ, временно до новата реколта на виното 1 декемврий 1941 г. (Приемане)	197	М-ръ П. Габровски	209
Законопроекти: 1. За извънреденъ бюджетенъ кредитъ по бюджета на Главната дирекция на пошитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ за 1941 бюджетна година, въ размѣръ на 94.000.000 л. (Първо и второ четене)	198	С. Андреевъ	210
Говорили: И. В. Петровъ	198	Т. Кожухаровъ	210
М-ръ И. Горановъ	198	6. За допълнение на закона за военнитѣ сили (Второ четене)	211
2. За разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заемъ отъ Института за обществено осигуряване, сѣтка „Инвалидностъ и старостъ“, въ размѣръ на 4.000.000 л. (Първо и второ четене)	199, 200	7. За измѣнение на нѣкои законни състави отъ военнопонаказателния законъ (Второ четене)	211
3. За обезщетение и финансовото облекчение на градинари, цѣвтаря и ягодипроизводители, пострадали отъ природни стихии (Първо и второ четене)	200, 205	8. За измѣнение и допълнение на военносъдебния законъ (Второ четене)	213
Говорили: И. В. Петровъ	201	9. За допълнение на закона за запазване моралната и материалната сила въ войската (Второ четене)	213
Г. Гроздановъ	202	10. За измѣнение и допълнение на закона за продажане на нѣкои държавни гори отъ Станимашка (сега Асеновградска) околия и др. отъ 1911 г. (Второ четене)	213
Г. п. Стефановъ	203	Писмо отъ Негово Величество Царя, съ което упълномощана м-ръ-председателя Б. Филовъ да закрие отъ Негово име втората извънредна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание (Прочитане отъ м-ръ-председателя Б. Филовъ)	214
Н. Андреевъ	203	Благодарности: 1. Отъ м-ръ-председателя Б. Филовъ къмъ народнитѣ представители за подкрепата, която сѣ дали на правителството презъ тази сесия	214
М-ръ Д. Кушевъ	204	2. Отъ председателя на Народното събрание Христо Калфовъ къмъ народнитѣ представители за еднодушното, проявено презъ тази сесия	214

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: (Звъни) Пристигватъ нужниятъ брой народни представители. Обявявамъ заседанието за открито.

(Отсъствуватъ народнитѣ представители: Ангелъ Вълчевъ, Бѣлю Келешевъ, Василъ Велчевъ, Георги Чалбуровъ, Георги Тодоровъ, Деню Георгиевъ, Дончо Узуновъ, Петъръ Марковъ, Петъръ Думановъ и Филипъ Махмудиевъ) Имамъ да ви направя следнитѣ съобщения.

Председателството е разрешило отпущкъ на следнитѣ господа народни представители:

- Бѣлю Келешевъ — 1 день;
- Филипъ Махмудиевъ — 1 день;
- Дончо Узуновъ — 1 день;
- Георги Стояновъ — 1 день;
- Стоянъ Димовъ — 2 дена;
- Иванъ Батембергски — 2 дена;
- Деню Георгиевъ — 2 дена;
- Петъръ Думановъ — 1 день;

Иванъ Гърковъ — 1 день, и
Петъръ Марковъ — 3 дни.

Пристигваме къмъ точка първа отъ дневния редъ:

Одобрение предложението за опрощаване на сумата 3.066.654 л., дължима отъ глоби, лихви и др. отъ несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

Моля г-на докладчика да докладва.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за опрощаване на сумата 3.066.654 л., дължима отъ глоби, лихви и неиздължения на държавното съкровище, общинитѣ, фондоветѣ и пр. по изпълнителни дѣла отъ несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

Г-да народни представители! Понеже събирането на вземанията на държавата, общинитѣ, фондоветѣ и пр. отъ

глоби, лихви и неиздължения по приложения списък се е оказало невъзможно поради обстоятелството, че дължниците съгласно състоятели или несъществуващи, не са оставили никакви имоти и нямат наследници, от които да се съберат сумите, на основание чл. 132 от закона за събиране на пръките данъци, имамъ чест да моля да гласувате приложеното проекторешение и да бъдат опростени тия глоби, лихви и неиздължения на обща сума 3.066.654 л.

Актовете за несъстоятелност и за несъществуващи дължници, приложения към преписките, са съставени от данъчната власт, съвместно съ общински представители.

Гр. София, юлий 1941 г.

Министърът на финансите: Добри Божиловъ

РЕШЕНИЕ

за опрощаване на сумата 3.066.654 л., съгласно чл. 132 от закона за събиране на пръките данъци.

Опрощава се, съгласно чл. 132 от закона за събиране на пръките данъци, по приложения списък сумата 3.066.654 л., дължима от 139 лица на държавното съкровище, общините, фондовете и пр. по изпълнителни листове за глоби, лихви и пр., събирането на които е невъзможно, поради несъстоятелност или несъществуване на дължниците.

(Ето списъкът:

СПИСКЪ КЪ

на несъстоятели и несъществуващи дължници на държавното съкровище, общините, фондовете и др. по изпълнителни листове, постановления и пр., сумите по които се опрощават (чл. 132 от закона за събиране на пръките данъци)

1. Станю Боневъ Пероновъ, с. Вѣтрень, Казанлъшко (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 150.000 л., глоба по изпълнителен лист № 6/1935 г. на Пловдивския апелативен съдъ.
2. Илия Георг. Пусталевъ, с. Вѣтрень, Казанлъшко (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 250.000 л., глоба по изпълнителен лист № 6/1935 г. на Пловдивския апелативен съдъ.
3. Пенчо Райчевъ Пенчевъ, с. Вѣтрень, Казанлъшко (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 250.000 л., по изпълнителен лист № 6/1935 г. на Пловдивския апелативен съдъ.
4. Здравко Еман. Стойновъ, Казанлъкъ (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 300.368 л., глоба по изпълнителен лист № 1413/1934 г. на Пловдивския областен военен съдъ.
5. Дечко Христ. Стерляшковъ, Казанлъкъ (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 5.106 л., по изпълнителен лист № 414/1924 г. на Старозагорския областен съдъ.
6. Маринъ Пасковъ Мариновъ, с. Виларово, Видинско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 300 л., по постановление № 196/1936 г. на Русенската търговско-индустриална камара.
7. Флоро Петровъ Йоповъ, с. Ясенъ, Видинско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 2.930 л., по болнична сметка № 3296/1936 г. на Видинската държавна болница.
8. Маринъ Дончевъ, София (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 6.727 л., по изпълнителен лист № 133/1930 г. на Софийския областен съдъ.
9. Димитър Драгоновъ Стойковъ, с. Веселиново (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 5.378 л., по изпълнителен лист № № 504/1939 г. на Шуменския областен съдъ и 1725 на Русенския апелативен съдъ.
10. Димитър Пав. Даракчиевъ, с. Байрали-дере, Преславско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 14.260 л., по болнична сметка № № 682, 1829, 1881 и 552/1933 г. на Държавната болница за душевноболни въ гр. Бѣла.
11. Ангелъ Митевъ Тодоровъ, с. Байрали-дере, Преславско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 8.248 л., по изпълнителен лист № № 922/1938 г. на Шуменския областен съдъ и 1592/1938 г. на Русенския апелативен съдъ.
12. Къна Ив. Димова Арнаутова, с. Байрали-дере, Преславско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 3.496 л., по изпълнителен лист № 1216/1937 г. на Карнобатския околийски съдъ.

13. Стойка Костадинова, с. Златаръ, Преславско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 9.058 л., по изпълнителен лист № 366/1927 г. на Шуменския окръжен съдъ.

14. Иванъ Добревъ Джанковъ, с. Смѣдово (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 157 л., по изпълнителен лист № 4888/1938 г. на Шуменския областен съдъ.

15. Стефанъ Кръстевъ Радковъ, с. Смѣдово (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 9.058 л., по изпълнителен лист № № 464/1931 г. и 1304/1928 г. на Шуменския окръжен съдъ.

16. Господинъ Ангеловъ, гр. Варна (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 522.883 л., по изпълнителен лист № 140—922/1937 г. на Варненския окръжен съдъ.

17. Наследниците на Марко Ив. Бойчевъ, гр. Варна (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 2.288 л., по изпълнителен лист № 186/1936 г. на Варненския окръжен съдъ.

18. Сотиръ Ат. Филевъ, гр. Варна (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 40.799 л., по изпълнителен лист № 374—925/1928 г. на Варненския окръжен съдъ.

19. Георги Ив. Стамболийски, София (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 84.476 л. (глоба и гербъ), по постановление № 68/1934 г. на финансовия инспекторъ.

20. Георги Ив. Стамболийски, София (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 37.103 л. (глоба и гербъ), по постановление № 199/1935 г. на финансовия инспекторъ.

21. Василъ Костовъ, с. Сунгурларе (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 800 л., по постановление № 387/1934 г. на карнобатския държавен лесничей.

22. Мурадъ Асеновъ Мурадовъ, с. Сунгурларе (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 15.800 л., по постановление № № 11/1940 г. на финансовата инспекция и № 126 и 514/1934 г. на сливенския държавен лесничей и 3199/1936 г. на карнобатския държавен лесничей.

23. Стефанъ Ст. Гайдуровъ, с. Сунгурларе (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 500 л., по постановление № 16/1939 г. на карнобатския държавен лесничей.

24. Хасанъ Бек. Качиковъ, с. Сунгурларе (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 180 л., по постановление № 125/1939 г. на карнобатския административен лесничей.

25. Арифъ Исм. Бекировъ, с. Невѣстино, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 849 л., по постановления № № 471, 960/1939 г. и 362/1940 г. на карнобатския административен лесничей и изпълнителни листове № № 477 и 535/1940 г. на Карнобатския околийски съдъ.

26. Яни Желѣзчевъ, с. Невѣстино, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 3.660 л., по постановления № № 1006, 1065/1940 г. и 327/1939 г. на карнобатския административен лесничей и изпълнителен лист № 282/1936 г. на Карнобатския околийски съдъ.

27. Мехмедъ Авазовъ Юсеиновъ, с. Невѣстино, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 640 л., по постановление № 2262/1939 г. на карнобатския административен лесничей.

28. Станю Т. Вълчевъ, с. Невѣстино, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 80 л., по постановление № 2259/1939 г. на карнобатския административен лесничей.

29. Иванъ Х. Георгиевъ, с. Зименъ, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 420 л., по постановление № 2284/1939 г. на карнобатския административен лесничей.

30. Калю Н. Тодоровъ, с. Зименъ, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 225 л., по постановление № 2220/1939 г. на карнобатския административен лесничей.

31. Мустафа Х. Ахмедовъ, с. Зименъ, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 903 л., по постановления № № 3138, 3139, 3140/1939 г. и 1644/1940 г. на карнобатския административен лесничей.

32. Османъ Юс. Юмеровъ, с. Зименъ, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 565 л., по постановления № № 2222/1939 г. и 1643/1940 г. на карнобатския административен лесничей.

33. Хюсюн Ахмедовъ, с. Зименъ, Карнобатско (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 585 л., по постановления № № 2221/1939 г. и 1612/1940 г. на карнобатския административен лесничей.

34. Велко Ст. Мечуровъ, Панагюрище (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 2.580 л., по изпълнителен лист № 366/1939 г. на Панагюрския околийски съдъ.

35. Ласко Н. Славейковъ, Панагюрище (актъ за несъстоятелен дължник), сумата 196 л., по изпълнителен лист № 4069/1939 г. на Пловдивския областен военен съдъ.

36. Маско Н. Славейковъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 330 л., по изпълнителенъ листъ № 60/1939 г. на Панагюрския околийски създъ.

37. Кузо Д. Пърковъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 9.150 л., по изпълнителенъ листъ № 264/1934 г. на Панагюрския околийски създъ.

38. Лука Н. Караивановъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.965 л., по изпълнителенъ листъ № 660/1935 г. на Пазарджишкия областенъ създъ.

39. Марко Н. Мечовъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 5.217 л., по изпълнителенъ листъ № 1610/1926 г. на Пловдивския окръженъ създъ.

40. Иванъ Д. Загоровъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 2.250 л., по изпълнителенъ листъ № 366/1932 г. на Пловдивския воененъ създъ.

41. Мило И. Караивановъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.484 л., по изпълнителенъ листъ № 420/1929 г. на Панагюрския мирови създъ.

42. Мило И. Караивановъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 740 л., по изпълнителенъ листъ № 992/1925 г. на Пазарджишкия окръженъ създъ.

43. Мило И. Караивановъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.100 л., по изпълнителенъ листъ № 18840/1922 г. на Пазарджишкия окръженъ създъ.

44. Дълчо П. Голинековъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 360 л., по смѣтка № 414 отъ 1937 г. на Пазарджишката държавна болница.

45. Дълчо П. Голинековъ, Пазарджикъ (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 5.146 л., по изпълнителенъ листъ № 13012/1923 г. на Пазарджишкия околийски създъ.

46. Иванъ Ст. Дангулевъ, Панагюрище (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 2.442 л., по изпълнителенъ листъ № 1007/1930 г. на Пазарджишкия окръженъ създъ.

47. Георги И. Караджовъ, с. Д.-Левски, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 80 л., глоба по постановление № 1497/1939 г. на панагюрския административенъ десничей.

48. Георги И. Караджовъ, с. Д.-Левски, Панагюрско, (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 120 л., по изпълнителенъ листъ № 25/1936 г. на Панагюрския околийски създъ.

49. Павелъ А. Чочовъ, с. Д.-Левски, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 33.333 л. по изпълнителенъ листъ № 1328—35—3 отъ 1936 г. на Софийския окръженъ създъ.

50. Никола Н. Пенковъ, с. Д.-Левски, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 4.980 л., по болнична смѣтка № 3196 отъ 1929 г. на Александровската държавна болница.

51. Петъръ Стойновъ, с. Елшица, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 7.869 л., по изпълнителенъ листъ № 4680/1927 г. на Пловдивския апелативенъ създъ.

52. Христоско Н. Маманчевъ, с. Елшица, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 4.302 л., по изпълнителенъ листъ № 17754/1922 г. на Пазарджишкия окръженъ създъ.

53. Благо И. Милски, с. Елшица, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 2.880 л., по изпълнителенъ листъ № 327/1927 г. на Пловдивския апелативенъ създъ.

54. Благо И. Милски, с. Елшица, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 642 л., по изпълнителенъ листъ № 48/1932 г. на Пазарджишкия окръженъ създъ.

55. Ангелъ Д. Тодоровъ, с. Елшица, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 618 л., по изпълнителенъ листъ № 1171/1937 г. на Пазарджишкия окръженъ създъ.

56. Еню Р. Еневъ, с. Стрелча, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 5.192 л., по изпълнителенъ листъ № 493/1934 г. на Пазарджишкия окръженъ създъ.

57. Велко Н. Велковъ, с. Стрелча, Панагюрско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 9.102 л., по изпълнителенъ листъ № 1071/1928 г. на Пловдивския окръженъ създъ.

58. Дълчо П. Караджовъ, с. Смидецъ (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 15.922 л., по изпълнителни листове №№ 435/1930 г. на Панагюрския мирови създъ и 2444 на Пловдивския воененъ създъ.

59. Димитъръ Д. Дерменджиевъ, с. Чолаковци, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 195 л., по писмо № 2715/1938 г. на Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията.

60. Никола К. Ковачевъ, с. Хитница (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 618 л., по изпълнителенъ листъ № 380/1938 г. на Търновския областенъ създъ.

61. Ангелъ Г. Тончевъ, с. Хитница (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 185 л., по изпълнителенъ листъ № 575/1938 г. на Търновския областенъ създъ.

62. Пеню Ц. Ганчевъ, гр. В.-Търново (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 7.250 л., по изпълнителенъ листъ № 894/1922 г. на Търновския окръженъ създъ.

63. Иванъ П. Ангеловъ, гр. В.-Търново (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 860 л., по изпълнителенъ листъ № 473/1938 г. на Търновския околийски създъ.

64. Димка К. Боевиева, гр. В.-Търново (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 4.880 л., по болнична смѣтка № 1353/1936 г. на Александровската държавна болница.

65. Ангелъ Недѣлчевъ, гр. В.-Търново (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.320 л., по болнична смѣтка № 398/1937 г. на Габровската II-класна болница „Кн. Борисъ“.

66. Фишлиъ Ц. Кунчевъ, с. Самоводене, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 94 л., по постановление № 4298/1934 г. на Министерството на железницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ.

67. Иванъ П. Станевъ, с. Самоводене, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.640 л., по постановление № 4521/1939 г. на Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

68. Неда И. Колева, с. Русали, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 3.080 л., по смѣтка № 2022/1939 г. на Плъвенската I-степенна болница.

69. Мита Х. Трифоновъ, с. Павликени, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 14.160 л., по изпълнителенъ листъ № 111 отъ 1926 г. на Плъвенския окръженъ създъ.

70. Петко Х. Петковъ, с. Паскалевецъ (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 5.515 л., по изпълнителенъ листъ № 612/1936 г. на Търновския областенъ създъ.

71. Никола И. Ивановъ, с. Присово, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 898 л., по писмо № 10829/1939 г. на Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

72. Гина Н. Кирилова, с. Присово, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 295 л., по изпълнителенъ листъ № 1156/1939 г. на Търновския областенъ създъ.

73. Цена И. Анчева, с. Присово, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 3.634 л., по писма № № 625 и 828/1939 г. на Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

74. Нина И. Йорданова, с. Присово, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.540 л., по писмо № 5533/1935 г. на Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

75. Иванъ П. Султански, с. Присово, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 8.254 л., по писма № № 6149 и 6536/1935 г. на Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

76. Игнатъ Ю. Гергенчевъ, с. Присово, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 3.836 л., по писмо № 5622/1935 г. на Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

77. Никола Т. Петковъ, с. Присово, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 218 л., по изпълнителенъ листъ № 158/1939 г. на Софийския областенъ воененъ създъ.

78. Рашко Б. Пръшевъ, с. Патрешъ, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.185 л., по изпълнителенъ листъ № 1335—36—3 отъ 1936 г. на Свищовския окръженъ създъ.

79. Димитъръ Т. Василевъ, с. Патрешъ, Търновско (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 2.124 л., по писмо № 25009/1935 г. на инспекционното отделение.

80. Мано Х. Манозъ, с. Ново-село (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.558 л., по изпълнителенъ листъ № 686/1939 г. на Търновския областенъ създъ.

81. Маринъ И. Николъ, с. Мерданя (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 4.920 л., по писмо № 4500/1939 г. на Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

82. Иванъ К. Провлекановъ, с. Драгижево (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 2.275 л., по писмо № 5265/1935 г. на Министерството на външнитѣ работи и изповѣданията.

83. Печо П. Димовъ, с. Буковецъ (актъ за несъстоятеленъ дължникъ), сумата 1.293 л., по изпълнителенъ листъ № 871/1938 г. на Търновския областенъ създъ.

84. Розка Димитрова, с. Бѣла-черква (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 30 л., по изпълнителен листъ № 298/1941 г. на Варненската търговско-индустриална камара.

85. Христо В. Воденичаровъ, с. Бѣла-черква (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 163 л., по изпълнителен листъ № 1038/1936 г. на Севлиеския околийски съдъ.

86. Боню Д. Бирковъ, с. Соколъ (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 5.000 л., по смѣтка отъ 22 септември 1939 г. № 9146 на Старозагорската държавна болница.

87. Никола М. Едревъ, с. Крива-круша (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 5.000 л., по постановление № 88/1939 г. на районния инспекторъ по риболова въ Бургасъ.

88. Смаилъ Смаиловъ, с. Долно-Паничерево (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 3.230 л., глоба и други по изпълнителен листъ № 164/1939 г. на Новозагорския околийски съдъ.

89. Смаилъ Яшаровъ, с. Долно-Паничерево (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 3.230 л., по изпълнителен листъ № 165/1939 г. на Новозагорския околийски съдъ.

90. Бекиръ С. Каловъ, с. Дол.-Паничерево (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 3.230 л., по изпълнителен листъ № 165/1939 г. на Новозагорския околийски съдъ.

91. Борисъ П. Спировъ, гр. Провадия (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 30.040 л., глоба по изпълнителен листъ № 247—38—3 отъ 1939 г. на Софийския областенъ съдъ.

92. Хюсеинъ Бекировъ Солакъ, с. Б.-брѣгъ (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 892 л., по постановление № 568/1939 г. на Преславското административно лесничество.

93. Хасанъ Ахм. Фѣчини, с. Б.-брѣгъ, Преславско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 978 л., по постановление № 557/1939 г. на преславския административенъ лесничей.

94. Ахмедъ Д. Ахмедовъ, с. Янково (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 300 л., по изпълнителен листъ № 35/1939 г. на Преславския околийски съдъ.

95. Айше О. Махмудова, с. Янково (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 42 л., по изпълнителен листъ № 1262/1935 г. на Преславския околийски съдъ.

96. Иванъ Михайловъ, с. Байрали-дере (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 15.925 л., по болнична смѣтка № № 824/1930 г. и 7895/1927 г. на Александровската държавна болница.

97. Есмюгюль Хасанова, с. Веселиново (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 642 л., по изпълнителен листъ № 4599/1931 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

98. Димо Ч. Йордановъ, с. Ришъ (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 1.260 л., по болнична смѣтка № 660/1936 г. на Шуменската I-степенна държавна болница.

99. Аяносмаъ К. Мустафовъ, с. Суха-рѣка (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 1.864 л., по постановление № 814/1928 г. на преславския държавенъ лесничей.

100. Давидъ Ардити, гр. Варна (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 506 л., по изпълнителен листъ № 889/1927 г. на Варненския окръженъ съдъ.

101. Иванъ Ив. Павловъ, гр. Варна (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 2.802 л., по писмо № 3080 отъ 1931 г. на Министерството на външните работи и изповѣданията.

102. Иванъ Панайотовъ, гр. Варна (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 5.088 л., по изпълнителен листъ № 205—925/1933 г. на Шуменския окръженъ съдъ.

103. Илия Г. Марковъ, гр. Варна (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 394 л., по писмо № 6175/1935 г. на Министерството на външните работи и изповѣданията.

104. Михайловъ Сазоновъ, техническо бюро „Балканъ“, гр. Варна (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 2.149 л., по изпълнителен листъ № 505/1927 г. на Варненския окръженъ съдъ.

105. Юмеръ М. Раймовъ, с. Воеводино, Варненско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 250 л., по смѣтка № 2788/1940 г. на държавната I-степенна болница.

106. Борисъ М. Наумовъ, гр. София (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 150.040 л., по изпълнителен листъ № 876—35—3/1936 г. на Софийския областенъ съдъ.

107. Борисъ М. Наумовъ, гр. София (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 50.000 л., глоба по изпълнителен листъ № 7667/1935 г. на Софийския апелативенъ съдъ.

108. Аврамъ Юда Ели, гр. София (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 101.540 л., глоба по изпъл-

нителен листъ № 968—30—3/1937 г. на Софийския областенъ съдъ.

109. Иванъ Костовъ, гр. София (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 29.993 л., по постановление № 74/1933 г. на финансовата инспекция.

110. Народенъ магазинъ, гр. София (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 10.600 л., по постановление № 86/1923 г. на финансовата инспекция.

111. Апасъ Юсеиновъ Бекировъ, с. Невѣстино, Карнобатско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 300 л. по постановление № 2257/1939 г. на карнобатския административенъ лесничей.

112. Апасъ Юсеиновъ Бекировъ, с. Невѣстино, Карнобатско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 252 л., по постановление № 180/1940 г. на карнобатския административенъ лесничей.

113. Дѣлчо А. Кузмановъ, гр. Панагюрище (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 940 л., по смѣтка № 3155/1937 г. на Пловдивската I-степенна държавна болница.

114. Никола А. Лидовъ, с. Ц.-кория (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 543 л., по изпълнителен листъ № 126/1937 г. на Търновския околийски съдъ.

115. Христо Д. Поповъ, гр. Търново (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 16.301 л., по писмо № 8245/1939 г. на Министерството на външните работи и изповѣданията.

116. Марта Н. Г. Мирчева, гр. Търново (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 2.593 л., по постановление № 552/1936 г. на Министерството на външните работи и изповѣданията.

117. Лазаръ Д. Пѣевъ, гр. Търново (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 1.070 л., по писмо № 5332/1938 г. на Министерството на външните работи и изповѣданията.

118. Тодоръ К. Стойковъ, гр. Търново (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 1.050 л., по писмо № 5010/1938 г. на Министерството на външните работи и изповѣданията.

119. Стояна Търновска, гр. Търново (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 660 л., по писмо № 1531/1939 г. на Бѣленската болница.

120. Александъръ Н. Василевъ, гр. Търново (актъ за несъстоятелен дѣлжникъ), сумата 1.000 л., по смѣтка № 554/1937 г. на Търновската I-степенна болница „Царъ Борисъ“.

121. Стефанъ П. Бобевъ, с. Самоводене, Търновско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 115 л., по изпълнителен листъ № 366/1939 г. на Търновския околийски съдъ.

122. Стефанъ Ивановъ, с. Павликени, Търновско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 672.769 л., по изпълнителен листъ № 290/1927 г. на Софийския апелативенъ съдъ.

123. Панайотъ П. Янковъ, с. Паскаленецъ (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 2.247 л., по изпълнителен листъ № 1092/1939 г. на Русенския апелативенъ съдъ.

124. Калю А. Колевъ, с. Присово (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 886 л., по писмо № 2755/1940 г. на Министерството на външните работи и изповѣданията.

125. Ивана Е. Кочева, с. Неденъ (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 7.940 л., по писмо № 3118/1939 г. на Александровската държавна болница.

126. Сайдана Ас. Аладжиковъ, с. Градище (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 100 л., по постановление № 10946/1939 г. на Дирекцията на труда и общественитѣ осигуровки.

127. Стефанъ Т. Димитровъ, с. Градище (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 4.940 л., по смѣтка № 3543/1940 г. на Плевенската I-степенна държавна болница.

128. Кирилъ Д. Илиевъ, с. Водолей, Търновско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 425 л., по изпълнителен листъ № 1446/1937 г. на Търновския областенъ съдъ.

129. Митю К. Ванковъ, с. Варана (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 80 л., по изпълнителен листъ № 25/1940 г. на Павликенския околийски съдъ.

130. Стефанъ Г. Андреевъ, с. Бѣла-черква (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 77 л., по изпълнителен листъ № 10/1939 г. на Павликенския околийски съдъ.

131. Георги Д. Келешевъ, с. Бѣла-черква (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 1.159 л., по писмо № 40811/1938 г. на пенсионното отделение.

132. Недѣлчо А. Рачевъ, с. Бѣла-черква (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 400 л., по изпълнителен листъ № 2072/1935 г. на Русенския полски военен съдъ.

133. Иванъ Х. Пеневъ, с. Бѣла-черква (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 3.240 л., по смѣтка № 11625/1930 г. на Александровската държавна болница.

134. Петъръ Желѣзовъ, с. Градецъ, Новозагорско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 3.540 л., по смѣтка отъ 22 юлий 1929 г. на Старозагорската държавна болница.

135. Мустафа А. Арабовъ, гр. Нова-Загора (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 1.370 л., глоба по изпълнителен листъ № 174/1939 г. на Свиленградския околийски съдъ.

136. Мехмедъ Мехмедовъ, гр. Нова-Загора (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 80 л., по изпълнителен листъ № 3165/1939 г. на Новозагорския околийски съдъ.

137. Петъръ К. Георгиевъ, с. Твърдица, Новозагорско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 240 л., къмъ об. каса по постановление № 315/1922 г. на бивша окръжна постоянна комисия — Ст. Загора.

138. Петъръ К. Георгиевъ, с. Твърдица, Новозагорско (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 24 л., за гербовъ налогъ, по постановление № 5485/1924 г. на бивша окръжна постоянна комисия — Ст. Загора.

139. Петъръ Лукановъ, гр. Варпа (актъ за несъществуващ дѣлжникъ), сумата 3.500 л., по изпълнително дѣло № 84/1935 г. на Варненското данъчно управление.
Всичко сумата 3.066.654 л.

Забележка. Опрошаванията на сумитъ по горния списъкъ трѣбва да се разбира съ лихвитъ и всички други присѣдени въ изпълнителнитъ дѣла суми.

Платенитъ суми до влизането въ сила на настоящото решение не се връщатъ.)

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които отъ г-да народнитъ представители приематъ решението за опрощаване на сумата 3.066.654 л., дължима отъ глоби, лихви и др., отъ несъстоятелни и несъществуващи дѣлжници, по приложения списъкъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на точка втора отъ дневния редъ:

Одобрене на предложението за одобрение II-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 юний 1941 г., протоколъ № 103, относно разрешението за добиване на оцетъ и отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ временно до новата реколта на виното 1 декемврий 1941 г.

Моля г-на докладчика да докладва.

Докладчикъ Стѣмо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобряване на II-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 юний 1941 г., протоколъ № 103, относно разрешението за добиване на оцетъ отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ временно до новата реколта на виното 1 декемврий 1941 г.

Г-да народни представители! XXV-то обикновено Народно събрание, презъ втората му редовна сесия, въ 24-то заседание, държано на 10 декемврий 1940 г., е одобрило да остане въ сила до 1 декемврий 1941 г. решението на XXV-то обикновено Народно събрание, прието презъ втората му редовна сесия, въ 5-то заседание, държано на 5 ноемврий 1940 г., относно разрешаването да се добива оцетъ и отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ, при облогъ на тоя последния съ 25 л. акцизъ на литъръ 100°.

Горното решение бѣ взето поради намаление количеството на киснатитъ вина, отъ които по закона за държавнитъ привилегии, акцизитъ и патентитъ изключително се позволяваше добиването на оцетъ, поради повишение на ценитъ както на киснатитъ, така и на нормалнитъ вина, въ опасността за прекъсване на оцетната ферментация въ апаратитъ на оцетнитъ фабрики и повреди на същитъ, както и поради възможността да се яви криза на пазара отъ оцетъ.

Причинитъ, които наложиха вземането на казаното решение, съществуващъ и сега. Миналогодишната реколта на грозде се оказа много слаба, поради което цената на ви-

ната не само не отбелязва спадане, а, напротивъ, покачваване, както на цената на новитъ вина, така и тая на вината отъ минали реколти.

Въ „Държавенъ вестникъ“, брой 102, отъ 12 май 1941 г., е публикуванъ законътъ за измѣнение и допълнение на закона за вината, спиртнитъ напитки и оцета. Съ § § 17, 18, 19, 20, 21, 22 и 23 съ измѣнени членове 46, 47, 48, 49, 50, 51 и 55 отъ стария законъ за вината, спиртнитъ напитки и оцета, съ което се забранява занаядъ производството на оцетъ отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ, като се определя киселинността на последния, че може да бѣде минимумъ 4°.

Това ново измѣнение противоречи на временното разрешение за добиване на оцетъ и отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ до 1 декемврий 1941 г., одобрено въ XXV-то обикновено Народно събрание, въ втората му редовна сесия, въ 24-то заседание, държано на 10 декемврий 1940 г.

Съ огледъ на горизложеното и за да могатъ оцето-фабрикантитъ да добиватъ оцетъ и за въ бъдеще да нормализиратъ пазара на вината, считамъ, че е наложително, щото разпореджанията на горесцитраното решение за производството на оцета и отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ, да остане въ сила до 1 декемврий 1941 г., като оцетътъ бѣде съ киселинностъ 6°, както е предвидено въ чл. 137 отъ закона за държавнитъ привилегии, акцизитъ и патентитъ.

Това разрешение е едно изключение отъ разпореджанията на чл. 130 отъ закона за държавнитъ привилегии, акцизитъ и патентитъ и § § 17 до 23 включително отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за вината, спиртнитъ напитки и оцета, затова почитаемииятъ Министерски съветъ, ръководимъ отъ горнитъ съображения, съ II-то си постановление, взето въ заседанието му отъ 6 юний 1941 г., протоколъ № 103, реши да се позволи добиването на оцетъ и отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ временно, до новата реколта на виното — 1 декемврий 1941 г.

Като имате предвидъ горизложеното, имамъ честь да ви моля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате въ настоящата извънредна сесия приложеното проекторешение.

Гр. София, юлий 1941 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение на II-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 юний 1941 г., протоколъ № 103, относно разрешението за добиване на оцетъ и отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ временно до новата реколта на виното 1 декемврий 1941 г.

Одобрява се II-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 юний 1941 г., протоколъ № 103, което гласи:

„Разрешава се добиването на оцетъ и отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ, съ предварително разрешение на Министерството на финанситъ, по искане на оцето-фабрикантитъ.

Фабриченъ (неплодовъ) спиртъ, предназначень за добиването на оцетъ, занаядъ ще се облага съ акцизъ 25 л. на литъръ 100°.

Отпускането на фабричния (неплодовъ) спиртъ ще става съ разрешение на Министерството на финанситъ отъ спиртнитъ фабрики, въ количества, не по-малки отъ по 500 и по-голями отъ 5.000 литри.

Износътъ на оцета отъ оцетнитъ фабрики и продажбата му на едро или на дребно трѣбва да бѣде най-малко съ 6° киселинностъ.

Настоящото постановление е въ сила до новата реколта на виното 1 декемврий 1941 г.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които отъ г-да народнитъ представители приематъ решението за одобрение II-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 6 юний 1941 г., протоколъ № 103, относно разрешението за добиване на оцетъ и отъ фабриченъ (неплодовъ) спиртъ временно до новата реколта на виното 1 декемврий 1941 г., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме къмъ точка трета отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за извънреденъ бюджетенъ кредитъ по бюджета на Главната дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ за 1941 бюджетна година, въ размѣръ на 94.000.000 л.

Моля г-на докладчица да докладва.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за извънреден бюджетен кредитъ по бюджета на Главната дирекция на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ за 1941 бюджетна година, въ размъръ на 94.000.000 л.

Г-да народни представители! Известно ви е, че съ специален законъ се отпусна заемъ на Главната дирекция на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ, въ размъръ на 94.000.000 л., отъ Пощенската спестовна каса, за постройка на здания за телеграфопощенски и телефонни станции и други строежи за нужди на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ и за доставка на медъ (бакъръ) за кабели за автоматичнитъ телефонни централи въ София и провинцията и за жица на телеграфни уредби, които металъ при сегашното положение може да се закупи само отъ минитъ „Перникъ“ и Българската земеделска и кооперативна банка.

За да може да се използва настоящият строителен сезонъ за строежитъ на сградата и да се закупи необходимото количество медъ за по-бързо изработване на кабелитъ, необходимо е да бъде гласуванъ съответенъ законъ за извънреден бюджетен кредитъ.

Моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложеня законопроекта за извънреден бюджетен кредитъ по бюджета на Главната дирекция на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ за 1941 бюджетна година, въ размъръ на 94.000.000 л.

Гр. София, 14 юлий 1941 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за извънреден бюджетен кредитъ по бюджета на Главната дирекция на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ за 1941 бюджетна година, въ размъръ на 94.000.000 л.

Чл. 1. Разрешава се на министъра на железницитъ, пощитъ и телеграфитъ извънреден бюджетен кредитъ по бюджета на Главната дирекция на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ за 1941 бюджетна година въ размъръ на 94.000.000 л., съгласно съ приложената подробна таблица.

ТАБЛИЦА

§	Наименование на разходатъ	Икакъ се кредити лева
1.	За постройка на здания въ провинцията и София: за телеграфопощенски и телефонни станции, за главенъ телеграфопощенски складъ, за подвижни пощенски станции и др., заедно съ обзавеждането имъ и за покупка на мѣста за сѣщитъ постройки	49.000.000 л.
2.	За доставка на медъ (бакъръ) за кабели на Софийската и други автоматични телефонни централи и за жици на телефонни уредби, за превозване, за работа по инсталирането на кабелитъ и жицитъ, както и за дребни материали въ свързката съ инсталациитъ	45.000.000 „
	Всичко	94.000.000 л.

Чл. 2. Разходитъ по този извънреден бюджетен кредитъ ще се покриватъ отъ произведението на заема, сключенъ отъ Пощенската спестовна каса въ сѣщия размъръ и ще се произвеждатъ съгласно съ постановленията на закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Иванъ В. Петровъ.

Иванъ В. Петровъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Моето излизане на трибуната е, за да поискамъ освѣтление отъ г-на министъра на железницитъ относно разходитъ по § 1 на таблицата къмъ чл. 1. Общиятъ кредитъ е 94.000.000 л. Предназначението на кредита отъ 45.000.000 л. по § 2 е ясно — касае се за доставката на медъ за кабели и пр.

Азъ искамъ да се обясни само § 1 — за постройка на здания въ провинцията и София: за телеграфопощенски и

телефонни станции и пр., по който е предвиденъ кредитъ отъ 49.000.000 л. Искамъ освѣтление по този параграфъ, затова защото, поради една дефектна практика въ миналото, която съмъ изтъквалъ и въ бюджетарната комисия, нѣкои администрации сж предвиждали и отпочедали строежи, каквито бѣха случаетъ съ постройкитъ за Министерството на вътрешнитъ работи, за пощенската палата въ София и други, при които, когато се почва строежътъ, казва се: тази година ще трѣбва 15 милиона лева, идущата година — 9 милиона лева и т. н., и така продължава единъ строежъ, на който не се вижда края и който струва десетки и стотици милиони лева. Тази дефектна практика на неизвестност не бива да продължава, на нея трѣбва да се тури край. Както е известно, за строежа на тукашната пощенска палата ние гласувахме единъ кредитъ, съ който да бъде завършенъ този строежъ.

Азъ трѣбва да подчертая още, въ връзка съ строежа на пощенската палата, че ние строимъ луксозни сгради въ американски мащабъ, които, споредъ мене, не сж за нашата действителност. И въ тази палата виждаме какъ си зелени мрамори, не зная откъде докарани. Азъ не зная, дали тази пищност, тия луксозни работи ще очароватъ нѣкого и дали сж нуждни за насъ, но мисля, че на насъ повече подхожда скромността. Но както и да е, дано се довърши тази пощенска палата.

Азъ моля уважаемия г-нъ министъръ на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ да ни освѣтли, къде ще отидатъ тия срдѣсва, за кои пощенски палати — за новостроящи се или за довършване на започнати и ще има ли нѣщо да се даде и за довършване на тукашната пощенска палата.

Въ заключение азъ заявявамъ, че винаги и съ охота съмъ гласувалъ всички кредити по ведомството на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ, защото считамъ, че то е изоставено и че ние трѣбва да го подпомогнемъ, тъй като неговитъ функции сж отъ грамадно значение за нашето стопанство и за цялата държавна система.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата г-нъ министърътъ на пощитъ, телеграфитъ и телефонитъ.

Министъръ Иванъ Горановъ: Г-да народни представители! Този бюджетъ е въ връзка съ закона за заема отъ 94.000.000 л., който ние гласувахте въ сѣбста. Идеята за този заемъ се породила при разглеждането на редовния бюджетъ въ бюджетарната комисия преди нѣколко месеци. Както ви е известно, въ редовния бюджетъ се предвижда всѣка година въ единъ параграфъ кредитъ отъ по 3-4 милиона лева за постройка на пощенски палати. Въ бюджетарната комисия се повдигна въпросътъ — доколко не се лъжа, отъ народния представителъ г-нъ Досрамаджиевъ — вмѣсто да се предвиждатъ всѣка година по 3-4 милиона лева за постройка на пощенски палати и тѣ да се строятъ постепенно, да се изработи единъ голъмъ планъ за строежа на всички палати, отъ които ще има нужда, като за целта се еключи заемъ. Първоначално бѣше предвиденъ единъ заемъ отъ около 80 милиона лева, отъ който да се построятъ пощенскитъ палати, които ще има да се строятъ въ страната. Обаче при преговоритъ за автоматическата телефонна централа се оказа, че ще има нужда отъ срдѣства, за да се плати бакъръ (медътъ), който ще трѣбва да се даде на доставчика на кабели, за да може той да достави тѣзи кабели, защото, както ви е известно, сега, безъ да се достави медъ, не може да се получатъ никакви медни произведения. И тъй като медътъ не може да мине по кредитната сдѣлка, която е на 7-годишенъ кредитъ, тя трѣбва да се купи веднага. И затова отъ този заемъ, който първоначално бѣше замисленъ само за пощенски палати, въ размъръ на 80 милиона лева, една частъ трѣбва да се отдели за закупуване на медъ. Ето защо заемътъ отъ 80 милиона лева се увеличи на 94 милиона лева, защото толкова бѣше разполагаемата сума споредъ закона за Пощенската спестовна каса. Известно ви е, че, споредъ този законъ, само опредѣлена сума може да се употребява за пощитъ. Затова заемътъ се увеличи на 94.000.000 л., и разликата отъ 45.000.000 л. до 94.000.000 л. ще се употребява за здания. Между тѣзи здания не е Софийската пощенска палата, защото за нея вече е гласуванъ кредитъ, който ще бъде достатъченъ, тъй като тя е вече почти завършена. Известно ви е, че нѣкои служби вече се занесоха на нея и вѣрвамъ, че до единъ-два месеца тя ще бъде готова и всички останали служби ще могатъ да се нанесатъ.

Сумата по разглеждания законопроекта е предвидена за следното. Освенъ за пощенски палати въ провинцията, отъ тази сума ще се плати и недостигътъ за постройка на

телефонна сграда в София за втората централа. Както ви е известно, за тази централа е предвиден един кредит от 30.000.000 л. пак чрез заем, който се гласува в миналата сесия. Но тъй като според предвиденията на архитектите, поради поскъпналите цени тъзи 30.000.000 л. нѣма да бъдат достатъчни, и е възможно централата да струва повече; това което е въ повече, ще се вземе от сумата 49.000.000 л., предвидена за пощенски палати, телефонни сгради и здания. От тази сума също така ще се вземе и сумата за постройка на телефонната сграда на новата централа „Лозенец“, която нѣма да струва повече от 1.000.000 л. Остатъкът ще се изразходва за пощенски палати въ провинцията.

Според закона, разпредѣлението на сумата по пощенски палати става от Министерския съветъ. Следъ като се гласува законътъ, ще се изработи планъ и споредъ този планъ ще се направи докладъ въ Министерския съветъ за опредѣлянето на мѣстата, където ще бъдатъ строени пощенски палати. (Ръкоплѣскания)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Разискванията сѣ приключени. Ще поставя на гласуване.

Който предметъ на първо четене законопроектъ за извършенъ бюджетенъ кредитъ по бюджета на Главната дирекция на пошитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ за 1941 бюджетна година, въ размѣръ на 94.000.000 л., моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Моля, спешностъ.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Г-нъ министърътъ на финанситѣ предлага да се даде спешностъ на законопроектъ. Който приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-ва докладчица да докладва законопроектъ.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете заглавието и чл. 1*)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Който приематъ заглавието и чл. 1, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете § 1 отъ таблицата къмъ чл. 1)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Който приематъ § 1 на таблицата къмъ чл. 1, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете § 2 на таблицата къмъ чл. 1)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Който приематъ § 2 на таблицата къмъ чл. 1, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете чл. 2)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Който приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ е окончателно приетъ.

Минваме на следната точка, четвърта отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроектъ за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заемъ отъ Института за обществено осигуряване, смѣтка „Инвалидностъ и старостъ“, въ размѣръ на 4.000.000 л.

Моля г-на секретаря да прочете законопроектъ.

Секретаръ Стефанъ Багирковъ: (Чете)

МОТИВИ

къмъ законопроектъ за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заемъ отъ Института за обществено осигуряване, смѣтка „Инвалидностъ и старостъ“, въ размѣръ на 4.000.000 л.

Г-да народни представители! Силистренското градско общинско управление е подало молба до Института за обществено осигуряване, съ която иска да му се разреши заемъ отъ същия институтъ. Заемътъ щѣл да бъде упо-

требенъ за откупуване на електропроизводителната централа въ града, която сега се експлоатира отъ частно дружество, за постройка на градска баня, както и за други нѣкои подлежащи благоустройствени мѣроприятия.

Отъ направеното проучване на молбата се установи, че на Силистренското градско общинско управление е необходимо да се отпусне заемъ въ размѣръ на 4.000.000 л., който да бъде употребенъ, както следва: 2.500.000 л. за откупуване на електропроизводителната централа въ града и 1.500.000 л. за постройка на градска баня.

Убеденъ, че съ отпускането на искания заемъ Силистренското градско общинско управление ще бъде улеснено въ желанието му за по-бързото осъществяване на благоустройствената програма на гр. Силистра, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложенъ законопроектъ, съ който на Силистренското градско общинско управление се разрешава да сключи заемъ отъ Института за обществено осигуряване, смѣтка „Инвалидностъ и старостъ“, въ размѣръ на 4.000.000 л.

Гр. София, юлий 1941 г.

Министъръ на търговията, промишлеността и труда:

Д-ръ Сл. Загоревъ

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заемъ отъ Института за обществено осигуряване, смѣтка „Инвалидностъ и старостъ“, въ размѣръ на 4.000.000 л.

Чл. 1. Разрешава се на Силистренското градско общинско управление да сключи, подъ гаранцията на държавата, заемъ въ размѣръ на 4.000.000 л. отъ Института за обществено осигуряване, смѣтка „Инвалидностъ и старостъ“, който да послужи за откупуване на електропроизводителната централа въ града и за постройка на градска баня.

Чл. 2. Институтътъ за обществено осигуряване ще отпусна заема на части за извършени работи или доставени материали за тѣзи постройки по предварително провърсени и утвърдени привременни и окончателни ситуации, сключени договори и пр.

Чл. 3. Заемътъ се отпуска подъ формата на авансова текуща смѣтка, приключвана 6-месечно, съ 6% (шест процента) годишна лихва. Реализирането на заема трѣбва да стане до края на 1943 г.

Чл. 4. За отпуснатитѣ суми по авансовата текуща смѣтка до 30 декемврий 1943 г. или до окончателното завършване постройките, обектътъ на заема, увеличени съ съответната лихва, се съставя планъ при равно шестмесечно анюитетно погашение — 30 юлий и 30 декемврий въска година, съдържащъ лихви и погашения съ годишна лихва, както е указано въ чл. 3 отъ настоящия законъ.

За всѣка анюитетна вноска, внесена съ закъснение, ще се събиратъ допълнително по 7% (седем процента) годишна лихва за закъснѣло време.

Чл. 5. Срокътъ за погашение на заема е 15 години, считанъ отъ началото на следваща година, следъ реализирането на заема.

Чл. 6. Ако следъ окончателното завършване на предприятията, за които е дума въ чл. 2 отъ настоящия законъ, остане нерезализирана известна частъ отъ заема, то тя не се изплаща отъ Института за обществено осигуряване, и заемътъ остава сключенъ само за реализираната му частъ.

Чл. 7. За погашения на годишнитѣ анюитети и лихви сдужатъ приходи отъ банята и електропроизводителната централа. Приходите се внасятъ отъ Силистренското градско общинско управление по текуща смѣтка при Българската земеделска кооперативна банка, а изплащанията отъ тази смѣтка ставатъ само следъ предварително разрешение на Института за обществено осигуряване. Ако тѣзи приходи не сѣ достатъчни, тѣ се допълватъ отъ бюджетнитѣ срѣдства на Силистренското градско общинско управление, което предвижда въ бюджета си за следващата година необходимитѣ суми.

Чл. 8. За гаранция на заема се дава първа ипотека върху всички постройки на банята и електропроизводителната централа.

Чл. 9. Въ случай че Силистренското градско общинско управление би имало възможностъ да изплати заема си навременно преди срока, то въ такъвъ случай ще изплати главницата и лихвата, съгласно съ условията на настоящия законъ, само до деня на предсрочното изплащане.

Чл. 10. Осигурелитѣ при Института за обществено осигуряване работници и членове и семействата имъ се ползватъ отъ банята съ 50% намаление отъ такситѣ, установени за презъ цѣлата година.

*) За текста на членоветѣ вижъ първото четене на законопроектъ на стр. 198.

Чл. 11. Силистренското градско общинско управление се задължава да ангажира потребните работници за постройката на сградите, които ще се строят съсредствата на заема чрез инспекцията на труда.

Чл. 12. Настоящият заем се освобождава от всякакви държавни и общински данъци, такси, бери и гербовъ налогъ.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които отъ г-да народнитъ представители приематъ на първо четене законопроекта за разрешаване на Силистренското градско общинско управление да сключи заемъ отъ Института за обществено осигуряване, смѣтка „Инвалидность и старость“, въ размѣръ на 4.000.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Славчо Загоровъ: Моля, законопроекта да се приеме, по спешностъ, и на второ четене.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Г-нъ министърътъ предлага да се даде спешностъ на законопроекта. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да го докладва

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете заглавието и чл. 1*)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ заглавието на законопроекта и чл. 1, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 2)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 3)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 3, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 4)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 4, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 5)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 5, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 6)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 6, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 7)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 7, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 8)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 8, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 9)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 9, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 10)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 10, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 11)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 11, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь Стефанъ Багриловъ: (Чете чл. 12)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 12, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

(Народнитъ представители Ангелъ Стояковъ, Лазаръ Поповъ и д-ръ Никола Минковъ рѣкопѣскаатъ и се покланятъ на министра на търговията, който отвръща на поздрава имъ)

Пристапваме къмъ точка пета отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за обезщетение и финансово облекчение на градинари, цвѣтарни и ягодопроизводители, пострадали отъ природни стихии.

Моля, г-на докладчика да прочете законопроекта.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за обезщетение и финансово облекчение на градинаритъ, цвѣтаритъ и ягодопроизводителитъ, пострадали отъ обществени бедствия.

Г-да народни представители! Презъ последнитъ нѣколко години на много мѣста въ страната паднаха проливни дъждове и силни градушки, вследствие на което полскитъ посѣви, а особено зеленчуковитъ, цвѣтарскитъ и ягодовитъ култури пострадаха много, и стопанитъ имъ претърпѣха грамадни щети. Надеждитъ имъ, че следната година ще бѣде по-благоприятна, че ще получатъ по-добра реколта и ще могатъ поне отчасти да заздравятъ материалното си положение не се осъществиха, защото и презъ настоящата 1941 г. не бѣха пощадени отъ природата: много слани, силни градушки и наводнения имъ нанесоха голѣми щети и ги поставиха въ твърде затруднено положение — намираатъ се въ невъзможностъ да изхранятъ семействата и добитъка си, нито да изплатятъ задълженията си и наемитъ на земитъ, които обработватъ.

Особено тежко е положението на градинаритъ, цвѣтаритъ и производителитъ на ягоди; защото това сѣ стопани, които обработватъ сравнително малко земя и то на едно мѣсто, така че, засегнати отъ природнитъ стихии, щетитъ имъ сѣ непоправими.

Земитъ, които се използватъ за поменатитъ култури, се намиратъ по необходимостъ покрай брѣговетъ на рѣкитъ и затова често сѣ изложени на повреди и отъ воднитъ стихии, които повличатъ цѣлото имущество на стопанитъ ведно съ добитъка.

Предпазването отъ тѣзи стихии е невъзможно, а, отъ друга страна, ягодитъ и цвѣтнитъ култури не подлежатъ на застраховка, така че, засегнати отъ наводнения, градушки и други стихии, стопанитъ на тия култури изпадатъ въ безизходно положение.

Изпаднали въ такова тежко положение и лишени отъ кредитъ, тѣзи стопани се намиратъ въ невъзможностъ да посрещнатъ задълженията си, нито да платятъ наемитъ на земитъ, наети отъ държавата, общинитъ, училищнитъ, читалищнитъ и други обществени фондове или частни земни.

Отъ изложеното дотукъ явно е, че се налага да се взематъ необходимитъ мѣрки за съответно намаление на наемитъ и даване облекчение, които биха могли до известна степен да възстановятъ стопанствата на пострадалитъ отъ природнитъ стихии земеделски стопани. Изготвениятъ законопроектъ предвижда редица мѣрки въ това направление.

Като излагамъ горното, моля, г-да народни представители, да одобрите чрезъ надлежно гласуване предложениятъ законопроектъ.

Гр. София, юлий 1941 г.

Министъръ на земедѣлието и държавнитъ имоти:

Д. Кушевъ

* За текста на членоветъ вижъ първото четене на законопроекта на стр. 199.

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за обезщетение и финансово облекчение на градинари, цвѣтари и ягодопроизводители, пострадали отъ природни стихии.

Чл. 1. Наемитѣ на земитѣ, собственостъ на държавата, общинитѣ, училищата, читалищата и фондовитѣ земи, както и тѣзи на общественитѣ, благотворителнитѣ, духовнитѣ учреждения и частни лица, засадени или заети съ зеленчукови, цвѣтарски и ягодови култури, пострадали отъ природни стихии — ваводнение, градушки и др. — се отсрочватъ за една година.

Независимо отъ това, наемитѣ на сѣщитѣ земи се намаляватъ съ 50%, ако добивътъ е пострадалъ отъ 40 до 75%, и съ 70%, ако добивътъ е пострадалъ повече отъ 75%. Така намалениятъ наемъ, обаче, не може да бѣде по-малкъ отъ 50 л. на декаръ.

Намалението на наемитѣ се извършва по списъци, съставени отъ комисия, въ съставъ: кметътъ или неговъ представител, единъ учител и представител на земеделско-стопанска задруга. Тѣзи списъци се одобряватъ отъ директора на областната земеделско-стопанска дирекция или неговъ замѣстникъ.

Възникналитѣ спорове между комисиятъ и заинтересуванитѣ лица се разрешаватъ отъ съответния околийски съдия, чието решение не подлежи на по-нататъшно обжалване.

Чл. 2. Принудителното събиране на дължимитѣ наеми за налитѣ земи, посочени въ чл. 1, се спира, докато се установи размѣртъ на наема и направи съответното намаление.

Чл. 3. Стопанитѣ-наематели, които предварително сѣ предплатили наемитѣ си, иматъ право да получатъ съответното намаление, като надвнесената сума имъ се връща.

Чл. 4. Задълженията на пострадалитѣ повече отъ 40% градинари, цвѣтари и производители на ягоди къмъ частни лица или частни, обществени или държавни кредитни учреждения се отсрочватъ за една година, като за отсрочената година лихва върху задължението не се заплаща.

Чл. 5. Българската земеделска и кооперативна банка отпусна на пострадалитѣ градинари, цвѣтари и ягодопроизводители дългосрочни възстановителни заеми, съ намаленъ лихвенъ процентъ.

Отпускането на тѣзи заеми става по представяне отъ съответния околийски агрономъ, който дава мнение и за размѣра на засма.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Иванъ Петровъ.

Иванъ В. Петровъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Съ внесения законпроектъ за обезщетение и финансово облекчение на градинари, цвѣтари и ягодопроизводители, пострадали отъ природни стихии, които ни се поднася днесъ за разглеждане, явно е, че г-нъ министърътъ на земеделството, респективно управлението, иска да постави въ едно по-добро положение, да вземе подъ закрилата си една частъ отъ тѣзи, които работятъ българската земя, и по-специално градинаритѣ, цвѣтаритѣ и ягодопроизводителитѣ. Така, както се слага въпросътъ отъ г-на министра, азъ считамъ, че би трѣбвало да се разгледа съвмѣстно съ този законпроектъ, за който още въ миналата камара се говореше, че ще бѣде внесенъ и че трѣбва да бѣде прокаранъ — законпроектътъ за задължителната застраховка на земеделцитѣ-стопани.

Г-да народни представители! Излишно е да ви казвамъ, отъ какво голѣмо значение е този законъ за нашето селско стопанство. А ето вече трета година и пакъ не дойде редъ на тоя законъ. Вѣрно е, че материята е доста деликатна, но азъ мисля, че проучаванията сѣ направени и нѣма защо да отлагаме приемането му. Върху него е дебатирано, разглежданъ е отъ всѣка страна и азъ мисля, че нѣма две мнения или поне ако има нѣкой противници, тѣ сѣ вече много малко. Всички ние сме се обединили около необходимостта, частъ по-скоро да се внесе единъ такъвъ законпроектъ за задължителна застраховка на всички земеделски култури. Сега, съ тоя законъ, тази проблема се разрешава само за една частъ отъ тѣзи, които работятъ земя. И азъ се питамъ, г-да, дали нѣма да се зловиди на другитѣ, толкова повече, че трѣбва да признаемъ, че тѣзи, които се взематъ подъ закрилата на държавата съ предложеното законоположение, въ всѣки случай обработватъ едни по-интензивни култури, при които доходността е по-голѣма. Не може да се отрече, че доходността на ягововата култура не може да се сравни съ тази на зърненитѣ храни. Сѣщото нѣщо е и при зеленчу-

цитѣ. Трѣбва да признаемъ, че тамъ има голѣмъ трудъ. Не завиждамъ на градинаритѣ. Който би огишгълъ да види какъ работятъ тѣзи хора, при какви условия на лишение, какъвъ интензивенъ трудъ влагатъ, нѣма да имъ завидѣ на печалбата. Но въ всѣки случай това е една отъ доходнитѣ култури. Вземете доматицѣ: въ село до късна есенъ доматицѣ се продаватъ по 3-4 л., докато житото е нормирано 5-6 л. Сѣщото е и съ цвѣтарството. Може би съ тия облекчения, които се даватъ, се цели да се покровителствува цвѣтарството, да се създаде този поминъкъ около градоветѣ и да се поразвие, ако не въ голѣмъ мащабъ, въ всѣки случай поне да измѣсти внасянето на цвѣтя отъ чужбина. Впрочемъ, доколкото зная, у насъ вече не се внасятъ цвѣтя отъ чужбина.

Въ всѣки случай, казвамъ, това сѣ продукти, това сѣ произведения на българската земя, които азъ считамъ, че малко по-добре се рентиратъ, отколкото зърненитѣ храни. Не зная дали бѣше по-умѣстно да прибѣгнемъ къмъ застраховка, къмъ обезщетение, къмъ покровителстване на тѣзи култури, отколкото на тази голѣма култура, на която се крепи нашето стопанство — зърнената култура.

Вие ще видите, че съ законпроекта, който разискваме, се правятъ голѣми, значителни облекчения, които се изразяватъ, първо, въ намаление на наема, второ, въ отсрочване на наема и, на трето мѣсто, задълженията, които сѣ направени въ връзка съ упражнението на този поминъкъ, се отсрочватъ за годината, презъ която е дошла стихията, като даже не се плащатъ лихви. Както виждате, това сѣ облекчения, каквито при нѣкой другъ случай не сме давали. И затова азъ искахъ да ви обърна вниманието, че този законъ съ своитѣ постановления е много важенъ. Той е вече единъ прецедентенъ законъ, и ние съ основание можемъ да очакваме, всички други, които сѣ наеми земи — не само градинари, цвѣтари и ягодопроизводители, а всички онѣзи, които сѣ сключили договори съ училищни и общински фондове и използватъ тия земи за производство на зърнени храни — утре да ни кажатъ: защо давате привилегия само на тѣзи и онѣзи?

Та, казвамъ, въпросътъ е доста деликатенъ. Нѣмамъ нищо противъ даване облекчения, но азъ съмъ за едно разглеждане на проблемата въ нейната цѣлостъ. Не мислите ли, че ако започнемъ да законодателствуваме по този начинъ, не ще внесемъ едно раздразнение? Ще кажатъ: едни сѣ покровителствувани, а други не. Тѣзи, които иматъ най-много нужда отъ покровителстване, гѣ сѣ производителитѣ на зърнени храни, а тѣхъ ние оставяме на сѣнка.

Азъ говорихъ преди малко съ г-на министра на земеделството и разбрахъ, че той държи за прокарването на закона за обща застраховка и затова бихъ отправилъ къмъ него една молба да го внесе презъ есенята. Азъ бихъ го молилъ, ако мисли, че е умѣстно, да изчака тоя законпроектъ другия. Ако не — ще гласуваме този законпроектъ. Но азъ мисля да не би съ него да предизвикаме недоволство — че сме дали покровителство на онѣзи браншове отъ земеделството, които най-малко заслужаватъ.

Ами какво да кажемъ за балканското население, което различа на овоцарството? Вѣрно е, че въ овоцарството нѣма този трудъ, както въ зеленчуковитѣ, ядовитѣ и други подобни култури, но и планинското население се лишава отъ срѣдства за препитание при неурожай или при нѣкоя природна стихия, която може да унищожи реколтата на плодоветѣ. За овоцаритѣ, обаче, не се предвижда никакво облекчение въ законпроекта. Ето защо пакъ ще повтори пожеланието си, което отправямъ къмъ г-на министра на земеделството: ако обича, да остави този въпросъ сега, да го проучи и презъ есенната сесия да внесе съответния законпроектъ за цѣлостното разрешаване на въпроса, като се обхване цѣлото земеделско производство. Ако, обаче, той настоява, разглежданиятъ законпроектъ да мине сега презъ Народното събрание, тогава бихъ желалъ да се направятъ нѣкоя поправка въ него.

Въ чл. 1 на законпроекта е казано принципино, че се отсрочватъ за една година наемитѣ на земитѣ, които сѣ собственостъ на държавата, общинитѣ, училищата, читалищата и фондовитѣ земи, както и тѣзи на общественитѣ, благотворителнитѣ, духовнитѣ учреждения и частнитѣ лица — виждате, засѣгатъ се и частни лица засадени или заети съ зеленчукови, цвѣтарски и ягодови култури. При това положение може едно частно лице, което е дало имота си подъ наемъ за зеленчукови, цвѣтарски или ягодови култури, при градубитина или друга природна стихия да не получи наемъ, или да се отсрочи получаването на наема, или пъкъ наемътъ да бѣде намаленъ, а друго частно лице, което е дало

наемъ имота си за други култури, ще си получи наема, макаръ и тѣзи култури да си засегнати отъ нѣкоя природна стихия. Виждате, че се получава едно неравенство въ третирането на частните лица. Ето защо, ако ние считаме, че правдата и справедливостта ни налагатъ въ този моментъ да искаме, наематъ на държавните, общинските и другите обществени земи да не се събиратъ отъ пострадалите и по отношение наематъ за земитъ на частните лица, защото частните лица плащатъ данъци, носятъ и други тежести и въобще не заслужаватъ какви си точно тѣхните сѣтки. Може, напримеръ, частното лице, дадо подъ наемъ земитъ си, да е нѣкоя жена вдовица или мажуръ, който не може да работи имотитъ си. Помислете какво ще стане, така да се каже, на държавното, на обществено, не грѣбва съ този законопроектъ да засѣгаме частните имоти.

Вие ще видите, че въ чл. 4 на законопроекта е казано, че „задълженията на пострадалитъ повече отъ 40% градничари, цѣвѣтари и производители на ягоди къмъ частни лица или частни, обществени или държавни кредитни учреждения се отсрочаватъ за една година, като за отсрочената година лихва върху задължението не се заплаща.“ Този текстъ даже е мекъленъ. Както казахъ, по отношение на частните лица нѣма защо да се бъркаме. Ако бихме отишли дотамъ, трѣбва да призваемъ задълженията не тъй както въ законопроекта е казано, общо, но тъй, че да се вижда, че се касае за задължения на градничари, цѣвѣтари и производители на ягоди, произхождащи отъ поминъка имъ, отъ занятието имъ, отъ разходитъ, които тѣ съ направилъ презъ текущата година. Защото иначе може нѣкоя градничаръ или цѣвѣтаръ да каже, че има задължения отъ сключенъ заемъ въ популярната банка, съ който заемъ си е направилъ кашурка, и да иска да се отсрочи плащането му.

Следъ тѣзи бележки, които направихъ, заключавамъ и пакъ моля г-на министра, ако намира, че ще бъде по-целесъобразно да отнесемъ този въпросъ къмъ закона за общитъ застраховки, да се остави сега разрешението му, или, ако е толкова необходимо и навременно да гласуваме законопроекта сега, да го гласуваме, като се направятъ въ него ония изменения, за които азъ споменахъ. И понеже законопроектътъ ще бъде приетъ окончателно въ днешното заседание, по спешностъ, и на второ четене, тия изменения трѣбва да станатъ сега.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Гаврилъ Гроздановъ.

Гаврилъ Гроздановъ: (Отъ трибуната). Г-да народни представители! Азъ ще гласувамъ за този законопроектъ, защото съ него действително ще се облекчи положението на градничаритъ, цѣвѣтаритъ и производителитъ на ягоди, които сѣ пострадали отъ природни нещастия. Азъ благодаря на г-на министра за внимателната му да вънесъ за разглеждане и разрешеніе отъ насъ този въпросъ, за да помогнемъ на нѣкои пострадали производители.

Но азъ, г-да народни представители, вѣкъ думата гласно за да повдигна предъ васъ единъ другъ въпросъ. Моля забирателна колегия и постигна голѣмо нещастие на 1 юлнй тази година. Изсипа се проливенъ дъждъ, който къмъ края се обърна на градушка, вследствие на което, ако не щѣла околия, по време полковната околия е съсиписана окончателно. Сринали сѣ всички посѣви, включително и тревата, а не само градничитъ, цѣвѣтаричитъ и ягоди.

Азъ обиколяхъ околията си, за да се уверя на самото мѣсто какво е положението. И какво констатирахъ, г-да народни представители? Градушката е била толкова силна, че не личи какво е било посѣво: жито ли, ечемичъ ли, магаревина ли, картофи ли, или друго тѣло. Поливна галѣми сѣ повредитъ, че даже сѣ заличени границитъ между жититъ, и ако не сѣ изключитъ, оставени по мѣститъ на жититъ, жората не ще могатъ да определятъ, докъде сѣ се широтирани имотитъ нѣмъ.

Като прилягахъ свъ вѣлка отъ София за Макоцево, видяхъ ярий с. Свелохране богата рожба: слячогледъ дъз височъ, съ стѣбла дебела колкото рожката ми. Това село, както и околнитъ села: Подгумеръ, Локорско, Чепинци и Керемикови селачи не сѣ засегнали отъ градушката. Въ останалитъ села: една частъ отъ Челници, Человичене, Ботунецъ, Григореево, Яна, Горни-Богровъ, Желява, Столникъ, Мусачево и Новоселци всички посѣви сѣ изчистени съ земята. И, както ви казахъ, не личи какво е било посѣво. Азъ, моравиятъ шопъ, който мажуръ се наживявамъ, да ви кажа право, не можяхъ да изгърна това,

което видѣхъ, плакахъ и си мислѣхъ: при това положение какъ ще макара той народъ, съ какво ще се храни той, а и съ какво ще изхрани добитъка си, защото нѣкоя отъ селянитъ иматъ по нѣкоя крава и овца. Особено бѣше страшна картината отъ дветъ страни на Орханйското шосе. Когато слѣвахъ отъ с. Горни-Богровъ къмъ Шаповетъ за Столникъ, видѣхъ отъ дветъ страни на шосето, че не само всичко е съсиписано отъ градушката, но и това, което е останало, е повалено отъ бурята и голѣма частъ отъ жититъ сѣ заливни съ вода и сѣ се превърнали на гъоме. Даже да се махне тази вода, пакъ нѣма да може да се оре, за да се насади нѣщо въ тѣзи ниви.

Г-да народни представители! Населението отъ всички тѣзи села единогласно ме моли да отведа г-да министратъ на земеделното, на вътрешнитъ работи и на финанситъ по тия мѣста, за да видятъ сами бедствието и съ какво може да се помогне на това население. Спешвахъ агронома и той ми каза, че е представилъ въ Министерството на земеделното сведения за всички причинени загуби. Околийскитъ управителъ ми даде рапорта си, който е изпратилъ на областния директоръ и който азъ искамъ да ги прочета, за да се уверите колко голѣмо е бедствието на населението въ този край.

Г-да народни представители! Ние отпуснахме милиарди, за да помогнемъ на нашитъ брати въ Добруджа, Тракия, Македония, Западнитъ покрайнини и Моравско. Азъ съмъ убеденъ, че вие и правителството нѣма да оставите тѣзи наши пострадали българи, които дадохъ и даватъ за своитъ брати и последната си стотинка; и ще нѣмъ се притечете на помощъ.

Каго гледахъ всички тѣзи опустошения тамъ, дойде ми на ума една мисль, не само какъ да помогнемъ на населението тамъ сега, но въобще какъ да помагаме въ бъдеще на населението, което е пострадало отъ природни бедствия, защото по закона за застраховта на посѣвитъ, който не се е застраховалъ, нѣма да получи никакво обезщетение, даже и преценка на загитъ му не правятъ. Еднатъ отъ пострадалитъ тамъ ми каза: „20 години вярелъ плащяхъ застраховка, само тази година не се застраховахъ и Господъ ме наказа“. Та, казвамъ, дойде ми на ума една мисль, какъ да подпомогаме пострадалото население въ такива случаи, защото иначе какъвъ е нашитъ българинъ — не мисли много за себе си. Защо ние трѣбва, така да се каже, да го поставимъ подъ опекуството, като го застраховаме задължително. Какъ? Като заедно съ данъцитъ се събира задължително известенъ процентъ върху тѣхъ и съ полученитъ срѣдства да се образува единъ фондъ за застраховка отъ такива бедствия. Всѣки земеделецъ, като плаща данѣка си, ще плати 1%, 2%, 3% върху него, които ще отиватъ за образуването на единъ фондъ, отъ който ще се покриватъ загубитъ отъ такива нещастия. Иначе, г-да народни представители, нашитъ народъ ще изпадна винаги въ затруднено положение.

Рапортътъ, който околийскитъ управителъ ми даде, гласи следното: (Чете) „Въ допълнение на телеграмата ми № 5214, отъ 2 юлнй тази година, донасямъ Ви, господине директоре, че на 30 юлнй тази година въ района на околията се изсипа проливенъ дъждъ, който въ землището на с. Байлово бѣ съсиписанъ съ градушка, отъ която пострадаха посѣвитъ на сѣлното село въ размѣръ на 10-30%.

На 1 юлнй тази година се прояви силна буря, която дойде откъдетъ вѣдѣхъ и северозападъ, придружена съ проливенъ дъждъ и неважовена градушка, отъ която на зърното отъ орѣхъ до ябѣ, а на нѣкои мѣста паднаха сѣрна по голѣмшина колкото юмрукъ, които нанесоха траматни повреди на посѣвитъ.

Пострадаха посѣвитъ, както следва:

1. Напълно сѣ унищожени всичитъ посѣви на селата: Григореево, Маслари, Столникъ и Новоселци.

2. Тежко пострадаха сѣ селата: Желява, Робертово, Бусманци, Горни-Богровъ, Яна, Бухово, Лесново и Байлово, 70-90% отъ посѣвитъ на които сѣ пострадали 100%, а останалата частъ 30-50%.

3. Вонки останали селища сѣ засегнати до 30%.

Унищожени сѣ жититъ (100%) общо около 75,000 декара, 20,000 декара отъ 30 до 50% и останалата площъ до 30%.

Пострадаха също така и овоцитъ дръвчета.

Вследствие голѣмитъ зѣрна градушка сѣ изпотупени на много гради керемидитъ по покривитъ и стѣклата на западната и северната страни. Въ това отношение сѣ пострадали много селата: Тригореево, Маслари, Столникъ и Новоселци.

Гледката е страшна и населението е въ паника.

Тази е трета година, откакто населението страда от поройни дъждове, градушки и наводнения, и освен че няма нито един килограм храна, но е изпаднало и в тежко материално положение.

Населението съ нетърпение очакваше първия сноп и бѣ обнадѣдено от отличната реколта, сега обаче настѣпи пълно унижие и отчаяние. Положението на населението се отегчава още повече, че много малък процентът от пострадалитѣ посѣви сѣ застраховани.

Дълга да подчертая, че отъ околията има мобилизирани 2814 души. Не ще съмнеете, че всѣта за голѣмитѣ загуби ще се отрази и на тѣхния духъ.

Предвидъ на това и за да се облекчи тежкото положение на населението и се гарантира прехраната му, моля да се направятъ енергични постѣпки предъ почиваемото правителство за следното:

1. Околията да се обия за пострадама отъ обществено бедствие съ всички облекчения, което това положение дава.

2. Да се отложи изплащането на данцитѣ, а за селата: Григорово, Маслари, Столникъ и Новоселци се опростятъ данцитѣ за тази година.

3. Да се отпуснатъ незабавно цуждитѣ храни за изхранване на населението, на по-заможнитѣ срещу заплащане по памалени дирекционни цени, а на бедното и непроизводително население безвъзмездно срещу трудъ, а специално за най-тежко пострадалитѣ села незабавно да се отпуснатъ храни, както следва: за с. Новоселци 30 тона, за с. Маслари и с. Столникъ по 20 тона, Бусманци, Желява, Робертво, Горни-Богровъ, Бухова и Лесново по 15 тона, за с. Григорово, Яна и Байлово по 10 тона, или всичко 190 тона храни.

4. Да се отпусне на сжитѣ села по една по-значителна парична помощъ.

5. Да се спратъ всички изпълнителни действия по сѣдебни и изпълнителни дѣла.

6. Да се отпуснатъ срдѣства за организиране още отсега детски трапезарии.

7. Да се направятъ постѣпки предъ Министерството на земедѣлието за вземане бързи мѣрки за отпускане на населението отъ пострадалитѣ мѣста семена отъ култури, възможни да бждатъ засѣти, като се има предвидъ къ-предналото време, като фуражна царевича, просо и др.

Селянинъ сѣмъ, земедѣлецъ сѣмъ, работилъ сѣмъ, познавамъ какъ се работи земедѣлие. При това положение, когато голѣма частъ отъ нивитѣ сѣ още подъ вода, не могатъ да се преоратъ; трѣбва всичко тамъ да се събере, да се очисти. Не може да се влиза въ нивитѣ, не може сѣщо и да се оре, но мисля, че е и късно да се сѣе сега.

Вчера г-нѣ Минчо Ковачевъ, когато говорѣше да се създаде Русенска областъ, канѣше и правителството, и насъ: „Елате, да видите!“ Азъ нѣма да кажа васъ, г-да народни представители, но моля г-да министритѣ Кушевъ, Божиловъ и Габровски, заедно съ мене, да отидемъ да турятъ прѣстъ въ рапата и да се убедятъ, че това, което разправямъ, е така, и да се намѣри начинъ да се помогне на това население.

Та азъ се присѣдинявамъ къмъ г-нѣ Иванъ Петровъ, който каза, че действително този законопроектъ трѣбва да се направи така, че да обгръне и други култури. Азъ ще поддържамъ законопроекта и моля г-на министра на земедѣлието да се съгласи съ г-нѣ Иванъ Петровъ и съ мене да се направи онова, което азъ загатнахъ: застраховката на земедѣлскитѣ култури да стане задължителна, като за тази целъ всѣки земедѣлски стопанинъ плаща по единъ процентъ върху данцитѣ си, за да може по тоя начинъ да бжде обезпечено земедѣлското население. (Ръкоплѣскания).

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представителъ г-нѣ Георги п. Стефановъ.

Георги п. Стефановъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! По сложенитъ ни днесъ на разглеждане законопроектъ искамъ да сира вашето внимание върху два пункта. Природнитѣ стихии въ нашата страна нанасятъ огромни загуби на земедѣлското население. За борба срещу тѣхъ досега у насъ не се е намѣрило срдѣство. Поглавнитѣ отъ природнитѣ стихии сѣт: градушката, наводненията, измръзванията, сланитѣ и пр. Съ този законопроектъ, който ни е внесълъ г-нѣ министърътъ на земедѣлието, се дава облекчение само на една малка частъ отъ стопанитѣ, които обработватъ земята, именно на градинаритѣ, цвѣтаритѣ и ягодаритѣ; обаче грамадната частъ отъ нашето земедѣлско население остава вънъ отъ подобно облекчение.

Досега срещу най-страшната природна стихия — градушката — ние имаме отчасти едно срдѣство, което до известна степенъ подпомага земедѣлския стопанинъ; то е застраховката срещу градушка. Всѣки стопанинъ земедѣлецъ е длъженъ всѣка година да застрахова своитѣ посѣви отъ тази страшна природна стихия. Обаче, за голѣмо съжаление, има още несъзнателни земедѣлци, които не съзнаватъ ползата отъ застраховката и не я извършватъ. Затова много право казва г-нѣ Иванъ Петровъ, че застраховката срещу градушка на земедѣлскитѣ посѣви трѣбва да стане задължителна. Азъ напълно сѣмъ съгласенъ съ това твърдение на г-нѣ Иванъ Петровъ.

Друга природна стихия, която нанася грамадни загуби на нашето земедѣлско население, сѣ наводненията. Нашата страна е прорѣзана съ много рѣки, които текатъ въ различни посоки, и се случва, че презъ дъждовни времена голѣми порои прииждатъ, рѣкитѣ излизатъ отъ коритата си и нанасятъ голѣми щети на земедѣлцитѣ, които иматъ земи покрай рѣкитѣ. Преди 30-40 години сжитѣ тѣзи рѣки не сѣ причинявали такива голѣми загуби; защото земята е била повечето цѣлина и обрасла съ гори, така че при поройни дъждове водата се е изтичала постепенно, ставало е спиране на водата отъ шумата, отъ тревата и пр.; явявало се е изтичала въ коритата на рѣкитѣ и тѣ по-рѣдко сѣ излизали вънъ отъ коритата си, по-рѣдко сѣ правѣли голѣми опустошения. Обаче сега, когато голѣма частъ отъ нашитѣ гори сѣ изсѣчени и земята е разработена, защото имаме много малоземени и безземени, при единъ по-силенъ дъждъ всичката вода се свлича въ рѣкитѣ, и тѣ много лесно излизатъ вънъ отъ коритата си. Освенъ това, коритата на рѣкитѣ поради това сѣ изпълнени съ наносъ, затлачени сѣ, и човечествията сѣ много чести.

На 10 този месецъ ние тукъ направихме една много хубава работа съ приемане на законопроекта, внесенъ отъ г-на министра на благоустройството, за премахване на язоветѣ по рѣка Суютишка, Старозагорско. Тѣзи язове сѣт причина за голѣми наводнения. Въ нашия край — Бургаско, Сръдецко, Ямболско, Елховско — има нѣколко рѣки, особено Мандренската, Факийската, Сръдецката рѣки, които много често правятъ опустошения съ излизането си вънъ отъ коритата. Г-нѣ министъръ Божиловъ зимасъ изва въ Сръдецъ и знае, какъ всички хора му се облекчаватъ отъ тѣзи голѣми опустошения, които правятъ наводненията. И азъ моля г-на министра на благоустройството и г-на министра на земедѣлието да взематъ предвидъ тѣзи голѣми загуби, които се нанасятъ на земедѣлското население, и да изпратятъ свои хора отъ отдѣленията по водитѣ при дветѣ министерства, за да проучатъ де има възгла отъ корекции и да се пристѣпи по-скоро къмъ такива корекции. Това, разбира се, нѣма да стане още тази година, но да се сложи едно начало, та следъ 5-10 години това нѣщо да се извърши. Тамъ, гдето язоветѣ погнчатъ, тѣ трѣбва да се отчуждатъ, защото сега нуждата отъ воденици не е така голѣма, както бѣше въ миналото, защото сега има модерни мелници. Освенъ това, тамъ, гдето има електрификация, може да се употребяватъ електрически двигатели за мелницитѣ, тѣй че отъ премахването на воднитѣ мелници нѣма да се почувствува кой знае каква голѣма загуба.

Сега, преди да трѣгна за София на 7 този месецъ, отидохъ да обиколя моитѣ ниви и видѣхъ, че не всички, обаче нѣкои отъ тѣхъ, засѣти съ конолѣ, слѣнчогледъ, просо, люцерна, сѣ опустошени отъ наводнение. Ако наводнението се случи презъ зимата, то нивата може да се засѣе наново презъ пролѣтята. Обаче много често се случва наводнение въ края на пролѣтята, презъ май и юни, и тогава зимнитѣ посѣви сѣ въ края на своето развитие и невъзможно е да се засѣятъ други култури. Отъ това загубитѣ сѣт голѣми и то допринася до голѣма степенъ за разорението на земедѣлското население въ нашия край, между което има голѣмо изобедняване.

Това е, което имамъ да кажа по законопроекта. (Ръкоплѣскания)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представителъ г-нѣ Найденъ Андреевъ.

Найденъ Андреевъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Излизамъ на трибуната, за да поздравя уважамия г-нѣ министъръ на земедѣлието за внесенния законопроектъ за обезщетение и финансово облекчение на градинари, цвѣтари и ягодари, пострадали отъ природни стихии. Отъ природната стихия, която се разрази въ нечувана градушка, която се излѣ въ столицата и близкитѣ села около София, пострадаха не само градинари, цвѣтари и ягодари, но пострадаха сѣщо така зърненитѣ

...и, посвѣтитъ въ около 10-15 общини около София. Азъ съмъ избранъ отъ една избирателна колегия, въ която пострадаха също посвѣтитъ на 4 общини. Ето защо азъ излизамъ на трибуната да се присѣдиня къмъ апела на моя колега г-нъ Гаврилъ Гроздановъ, почитаемото правителство да се притече на помощъ на тѣзи села, посвѣтитъ на които пострадаха отъ градушка. Вѣрно е, че земеделскитѣ стопани сж длъжни да застраховатъ своитѣ посѣви срещу градушка, но ние знаемъ, че има нехайство, че има невежество, и само заради туй сега ние не трѣбва да наказваме нашитѣ земеделски стопани.

Селото Водуекъ миналата година също пострада отъ градушка — 4.000 декара бѣха опустошени въ това село. Азъ самъ отивахъ въ селото, правихъ събрание и апелирахъ къмъ земеделцитѣ-стопани да застраховатъ посѣвитѣ си. Нѣкои отъ тѣхъ ги застраховаха, обаче по-голямата частъ не ги застраховаха. Посвѣтитъ на това село и тази година пострадаха 100%. Миналата година на туй село се отпусна жито за посѣвъ съ условие да се върне тази година. Но понеже посвѣтитъ на туй село, заедно съ посвѣтитъ на други села, сж убити също отъ градушка, то не може да върне това жито и трѣбва наново да му се отпусна семе за посѣвъ. Ето защо азъ моля почитаемото правителство, както на това село, така също и на другитѣ села, които пострадаха миналата година, да се отпусне и тази година семе за посѣвъ, като не имъ се иска да върнатъ семето, отпуснатото имъ миналата година.

Освенъ туй, азъ апелирамъ също къмъ уважаемото правителство, тѣзи села отъ Софийска околина, които пострадаха отъ градушка, да се обявятъ за пострадали отъ обществени бедствия, защото, както отъ градушка, посѣвитѣ на тѣзи села пострадаха също отъ буря, отъ дъждъ отъ наводнение. Да се отложи изплащането на данъцитѣ на пострадалитѣ земеделски стопани за презъ текущата година. Да се отпуснатъ незабавно пужданитѣ храни за изхранване населението отъ пострадалитѣ села. Да се спратъ всички принудителни действия срещу пострадалитѣ по изпълнителни дѣла. Азъ моля Министерството на земеделието, респективно Дирекцията за храноизносъ, да отпусне също необходимитѣ храни за изхранване на населението презъ зимата.

Г-да народни представители! Азъ апелирамъ за притичане на помощъ на това население, а така също моля почитаемото правителство да внесе въ идната сесия законопроектъ за задължителна застраховка срещу градушка, защото, както казахъ, нашето земеделско население още е недостатъчно съзнателно и даже нехайно въ това отношение. Азъ считамъ, че населението край София, което е живата национална крепостъ на нашата столица и което даде най-храбритѣ войници презъ войнитѣ, които българскиятъ народъ води за своето национално обединение, заслужава тази подкрепа.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Разискванията сж приключени.

Има думата г-нѣ министърътъ на земеделието.

Министъръ Димитъръ Кушевъ: Г-да народни представители! Предложениятъ законопроектъ, съ който искаме да се облекчи положението на градинари, цвѣтари и ягодари, прави на нѣкои впечатления, че не засѣга всички останали сектори на земеделския трудъ. Искамъ да дамъ едно разяснение, че ние това правимъ, защото, съгласно правилата за застраховката на земеделскитѣ култури, земеделски стопани, съ изключение на градинари, цвѣтари и ягодари, иматъ възможностъ да направятъ застраховка на своитѣ култури, тъй като Българската земеделска и кооперативна банка не е предвидѣла тарифа за застраховката на такива интензивни култури — зеленчуци, цвѣта и ягоди.

Дветѣ градушки въ София и Плевенъ наложиха да обърнемъ особено внимание и да защитимъ силно пострадалитѣ градинари, цвѣтари и ягодари, още повече, че тѣ иматъ въ своитѣ стопанства стъклени парници, които сж много силно пострадали. За да защитимъ тѣхния трудъ и да ги подпомогнемъ отчасти, правителството взема решение да прокараме този законопроектъ, който има временевъ характеръ. Колкото и да е желателно нашитѣ земеделецъ-стопани да прави застраховка на своитѣ култури, каквато застраховка ние му предлагаме чрезъ Българската земеделска и кооперативна банка, има много причини, по които той не я прави. Причина за това, уважаеми г-да народни представители, е не само невежеството и небрежността на земеделския стопанинъ; причина има и въ самитѣ застрахователни тарифи. Понеже много хора не застраховатъ своитѣ култури, тежестъта на

административнитѣ, на режийнитѣ разноски пада твърде силно върху оиѣзи, които сж застраховани. И по тази причина земеделскиятъ стопанинъ не може да прибѣгне къмъ застраховка на полскитѣ си култури. Освенъ това, ние знаете бита на селото; ние всички познаваме земеделското стопанство не само въ селата, но и въ градоветѣ, защото 60% отъ нашитѣ градове се занимаватъ съ земедѣлие. Ние знаете, че не е само градушката, която носи бедствие на земеделския стопанинъ. Има наводнение, има суша, има много дъждъ, явяватъ се разни болести и неприятели на растенията и всичко туй поставя земеделския стопанинъ въ едно положение да не знае отъ кое най-напредъ трѣбва да се пази. Земеделскиятъ стопанинъ страда също и отъ инфлация, отъ дефлация, отъ търговски сдѣлки, отъ конюнктурни печалби, отъ поскѣпването на царвудитѣ, и всичко това го кара да изумява и да се чуди отъ кое по-рано да се пази. Поради това той пропуца възможноститѣ, които му дава Българската земеделска и кооперативна банка да застрахова полскитѣ си култури. Въ срѣдитѣ на правителството ние сме вече обсъдили въпроса и азъ съмъ изработилъ единъ законопроектъ за задължителна застраховка на нашитѣ земеделски култури. („Браво!“ Ржкоплѣскания) Заедно еъ г-на министра на финанситѣ презъ лѣтото ще имаме възможностъ по-спокойно да обсъдимъ този законопроектъ, да му дадемъ здрава постановка, за да можемъ да облекчимъ положението на земеделския стопанинъ и да дадемъ по-голяма сигурностъ на трула му. Защото, уважаеми г-да народни представители, нѣма да се намѣри българинъ отъ каквато и да е категория, каквато и професия да има, който да не желае да даде единъ приносъ, макаръ и малъкъ, отъ себе си за защита на земеделския трудъ. Земеделскиятъ трудъ у насъ е началото и краятъ за бъдещото развитие на нацията и на стопанското додигане на всички категории въ страната. Като изхождамъ отъ тази точка зрение, азъ съмъ убеденъ, че презъ есенята ние ще можемъ съ единъ законопроектъ, който пълнощно ще уреди тая материя, да покриемъ и настоящия законопроектъ, който има временевъ характеръ.

Ние сами видѣхте какви поражения отъ градушка станаха въ София. Софийцитѣ ги наричатъ голѣми поражения, а азъ като ги наблюдавамъ — счупени по нѣколко стѣкла въ една къща — виждамъ, че това не сж абсолютно никакви порѣжжения въ сравнение съ онова, което става ежегодно на полето, въ земеделското стопанство. И именно отъ тѣзи малки поражения въ София, ние, интеллигентнитѣ, трѣбва да теглимъ едно заключение — че е необходимо да подспуримъ труда на нашия земеделецъ-стопанинъ. (Ржкоплѣскания).

По начало законопроектътъ предвиждаше малко по-широка защита на еѣзи, които сж предметъ на неговата защита, и затуй въ заглавието му се говори за обезщетение и за облекчение.

Следъ като въ Министерския съветъ сме премахнали обезщетението, сега ние ще трѣбва да измѣните заглавието на законопроекта, въ смисълъ да остане само за облекчение на пострадалитѣ градинари, цвѣтари и ягодари, понеже обезщетение не сме въ състояние да направимъ. Ние, обаче, г-да народни представители, имаме решение да подпомогнемъ земеделскитѣ стопани, които сж пострадали, съ семена чрезъ Храноизноса и чрезъ Българската земеделска и кооперативна банка, а също и г-нѣ министърътъ на вътрешнитѣ работи ще направи потребното, доколкото има възможностъ, понеже и неговиятъ фондъ за обществени бедствия е твърде много вече намаленъ, да се помогне на пострадалитѣ презъ тази година.

Общо взето, трѣбва да ви кажа, че презъ настоящата година дѣло Господъ ни запази и досега имаме по-малко градушки въ сравнение съ други години. Градушката, която падна около София, ни обърна особено внимание, защото бѣше много силна и защото около София имаме твърде много интензивни култури: градинарски, цвѣтарски и ягодарски. Съ този законопроектъ ние действително ще внесемъ едно малко облекчение. Нѣкои го нарекоха голѣмо. Азъ го намирамъ не особено голѣмо, но и малкото е голѣмо, когато се дава при нужда. Съ него ще погикнемъ твѣ хора къмъ трудъ и въ бъдеще. Иначе, ако ние не се притечемъ на помощъ, градинаритѣ ще оставятъ земята, и нито стопанитѣ, които сж дали земята подъ наемъ ще получатъ вѣщо, нито държавата ще има приходи, нито обществото ще има произведенията, които тѣ произвеждатъ. Ако ние сега ги окуражимъ съ този законопроектъ, тѣ ще си възстановятъ сега горе-долу стопанствата и ще живѣятъ съ надеждата да ги възстановятъ напълно въ бъдеще.

Ето защо азъ ви моля, г-да народни представители, да приемете настоящия законопроектъ, да стане той законъ, за да облекчимъ отчаяния положението на пострадалитъ и презъ есенята да направимъ нѣщо епохално за защита на труда на българския земеделецъ. (Ръжкопляскания).

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Разискванията сѣ прекратени.

Гаврилъ Гроздановъ: Г-не министре! Азъ Ви моля да занимаете Министерския съветъ съ въпроса и да се отпустне една сума, за да се помогне на това население, а Народното събрание въ идущата сесия ще одобри решението на Министерския съветъ за отпущане помощъ на това население.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ на първо четене законопроектъ за обезщетение и финансово облекчение на градинари, цвѣтари и ягодопроизводители, пострадали отъ природни стихии, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Димитъръ Кушевъ: Моля, законопроектътъ, по спешностъ, да се приеме и на второ четене.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Г-нъ министърътъ на земедѣлието предлага, законопроектътъ да се приеме по спешностъ и на второ четене. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-нъ докладчикътъ.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ“

за обезщетение и финансово облекчение на градинари, цвѣтари и ягодопроизводители, пострадали отъ природни стихии.

Чл. 1. Наемитъ на земитъ, собственостъ на държавата, общинитъ, училищата, читалищата и фондовитъ земи, както и тѣзи на общественитъ, благотворителнитъ, духовнитъ учреждения и частни лица, засадени или заети съ зеленчукови, цвѣтарски и ягодови култури, пострадали отъ природни стихии — наводнение, градушка и др. — се отсрочватъ за една година.

Независимо отъ това, наемитъ на сѣшитъ земи се намаляватъ съ 50%, ако добивътъ е пострадалъ отъ 40 до 75%, и съ 70%, ако добивътъ е пострадалъ повече отъ 75%. Така намалениятъ наемъ, обаче, не може да бѣде по-малкъ отъ 50 л. на декаръ.

Намалението на наемитъ се извършва по списъци, съставени отъ комисия, въ съставъ: кметътъ или неговъ представител, единъ учителъ и представител на земеделско-стопанска задруга. Тѣзи списъци се одобряватъ отъ директора на областната земеделско-стопанска дирекция или неговъ замѣстникъ.

Възникналитъ спорове между комисиятъ и заинтересуванитъ лица се разрешаватъ отъ съответния околийски съдия, чието решение не подлежи на по-нататъшно обжалване.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Г-нъ министърътъ на земедѣлието предлага, въ заглавието на закона думитъ „обезщетение и финансово“ да се заличатъ и заглавието да стане така: „Законъ за финансово облекчение на градинари, цвѣтари и ягодопроизводители, пострадали отъ природни стихии“.

Има второ предложение отъ народния представител г-нъ Иванъ Петровъ, който предлага, въ чл. 1, алинея първа, думитъ „частни лица“ да се заличатъ. Г-нъ министърътъ на земедѣлието не е съгласенъ съ това предложение.

Министъръ Димитъръ Кушевъ: Г-да народни представители! Азъ моля да се съгласите да остане законопроектътъ така, както е, защото, ако не принудимъ наемодателитъ съ законъ да дадатъ едно облекчение на тѣзи хора, които сѣ взели подъ наѣмъ 20-30 декара, тѣ ще си взематъ мотивитъ и ще си отидатъ, безъ да си уредятъ сѣйткитъ, и наемодателитъ нѣма да могатъ да получатъ никакви суми. Затуй най-разумно ще бѣде и за двѣтъ

страни, при липсата на каквѣто и да е доходъ, да се даде облекчение. Да допустнемъ, че този имотъ бѣше работенъ отъ самия собственикъ и го убиеше градушката. Той щѣше повече да загуби. Та нека и той да направи едно малко подпомагане на тия хора, като получи 50% отъ наема.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя най-напредъ на гласуване предложението на г-на министра на земедѣлието относно заглавието, а именно думитъ „обезщетение и финансово“ да се заличатъ. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Г-нъ Иванъ Петровъ предлага, въ чл. 1, алинея първа, думитъ „частни лица“ да се заличатъ. Съ това предложението г-нъ министърътъ на земедѣлието не е съгласенъ.

Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Които приематъ заглавието на законопроектъ съ приетото изменение и чл. 1, както се докладваха, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете чл. 2)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете чл. 3)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 3, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)

„Чл. 4. Задълженията на пострадалитъ повече отъ 40% градинари, цвѣтари и производители на ягоди къмъ частни лица или частни, обществени или държавни кредитни учреждения се отсрочватъ за една година, като за отсрочената година лихва върху задължението не се заплаща.“

Къмъ този членъ следъ думата „задълженията“ предлагамъ да се прибавятъ думитъ „по производството“. Съ това предложение е съгласенъ г-нъ министърътъ на земедѣлието.

Министъръ Димитъръ Кушевъ: Азъ съмъ съгласенъ, за да се уясни по-добре текстътъ, да се каже „задълженията по производството на пострадалитъ“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: По производството изобщо, или само по производството на пострадалия имотъ? Единъ стопанинъ може да има много имоти, но само единъ отъ тѣхъ да е пострадалъ.

Министъръ Димитъръ Кушевъ: Азъ предлагамъ да се каже: „задълженията по производството на пострадалитъ повече отъ 40%“. Вмѣкватъ се думитъ „по производството“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Но вие го тълкувате въ смисълъ, пострадалитъ, на които е унищожено пѣлото производство.

Министъръ Димитъръ Кушевъ: Да се прибавятъ само думитъ „по производството“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: По чл. 4 има направени две предложения. Първото предложение е на г-на докладчика, съ което е съгласенъ г-нъ министърътъ на земедѣлието, следъ думата „задълженията“ да се прибавятъ думитъ „по производството“. Значи, текстътъ да стане така: „задълженията по производството на пострадалитъ повече отъ 40% градинари“ и пр. Това е първото предложение.

Второто предложение е отъ г-нъ Иванъ Петровъ въ смисълъ, думитъ „частни лица или частни, обществени или“ да се заличатъ. — Г-не министре, съгласни ли сте?

Министъръ Димитъръ Кушевъ: Предоставямъ на г-да народнитъ представители.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Поставямъ на гласуване направенитъ предложения.

Първото предложение: следъ думитъ „задълженията“ да се вмѣкнатъ думитъ „по производството“.

Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

*) За текста на членоветъ вижъ първото четене на законопроектъ на стр. 201.

Второто предложение е: въ чл. 4 думите „частни лица или частни, обществени или“, да се заличат.

Който приематъ това предложение на г-нъ Иванъ Петровъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Който приематъ чл. 4 съ приетата поправка, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете чл. 5)

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Който приематъ чл. 5, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на следната точка шеста отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за принудително отчуждаване на разни предприятия отъ обществена полза въ новоосвободенитъ земи.

Г-да народни представители! Предвидъ на това, че законопроектътъ е доста дълъгъ, моля да се съгласите да се прочетатъ само мотивитъ.

Който приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта.

Докладчикъ Дочо Христовъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за принудително отчуждаване на разни предприятия отъ обществена полза въ новоосвободенитъ земи.

Г-да народни представители! Сега действащиятъ законъ за отчуждаване недвижими имоти за държавна и обществена полза отъ 1885 г. е недостатъченъ да разреши редица въпроси, които повото време постави въ връзка съ отчуждаването на частни блага за обществена полза. Затова, впрочемъ, едно множество отъ особени закони уреждатъ въ по-ново време различни материи отъ тази област. Законопроектътъ, който ви се предлага, цели да уреди сжшо една неуредена отъ общия законъ материя по такива отчуждавания: касае се за отчуждаване на различни предприятия, като електроснабдителни, мелници, аптеки, дрогерии и пр. въ новоосвободенитъ презъ 1940—1941 години български земи. Въ различие отъ България, където общественниятъ капиталъ заема главно мѣсто въ всѣкакви предприятия съ общополезна целъ, въ държавитъ, подъ чийто власть бѣха тѣзи наши земи, подобни предприятия сж били предимно въ частни рѣше. Това не е съобразно съ стопанската система на нашата страна и съ възприетитъ у насъ начала за обществено уреждане на предприятията, които иматъ общополезенъ характеръ. Ето защо е необходимо да се предвиди единъ законъ, който да даде възможностъ за отчуждаването на такива предприятия въ полза на държавата, общинитъ или други обществени учреждения, като се спазватъ познатитъ начала за принудително отчуждаване на недвижими имоти за обществена полза: — отчуждаването да става по юрисдикционенъ илтъ срещу справедливо заплащане.

Законопроектътъ, който ви се предлага, урежда отчуждаване не само въ полза на общинитъ, но и на други служби на публичната власть. Всѣки случай той ще ползува предимно общинитъ и службитъ по народното здраве; затова именно се внася отъ министра на вътрешнитъ работи и народното здраве.

Като ви излагамъ горното, моля ви, г-да народни представители, да гласувате този законопроектъ.

Гр. София, 14 юлий 1941 г.

Министъръ на вътрешнитъ работи и народното здраве:

П. Д. Габровски

(Ето текстътъ на законопроекта:

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за принудително отчуждаване на разни предприятия отъ обществена полза въ новоосвободенитъ земи.

Чл. 1. Държавата, общинитъ и различнитъ учреждения на публичната власть могатъ да отчуждаватъ принудително въ новоосвободенитъ презъ 1940 и 1941 г. българскитъ земи всѣкакви предприятия — електроснабдителни мелници, аптеки, дрогерии и пр. — за които ще бѣде обявено, че сж отъ обществена полза.

Чл. 2. Обявяването на обществената полза става съ указъ по докладъ на съответния министъръ при предварително административно изследване за нуждата отъ пред-

приятието. Административното изследване се извършва отъ комисия, назначена отъ началника на заинтересуваното учреждение. При отчуждаване въ полза на общинитъ, протоколътъ на комисията трѣбва да се приеме отъ общинския съветъ.

Чл. 3. При извършването на административното изследване комисията оценява сжщевременно и стойността на предприятието. Следъ обнародването на указа за обявяването на обществената полза, заинтересуваното учреждение предлага на стопанина на предприятието цената, определена отъ комисията. Ако до три дни отъ съобщението стопанинътъ на предприятието приеме предложениата му цена, принудителното отчуждаване се счита за приключено и се чъставя протоколъ за постигнатото споразумение по цената, който се подписва отъ представителя на учреждението и стопанина. Протоколътъ се обгербва на общо основание; гербътъ се заплаща отъ стопанина на отчужденото предприятие.

Чл. 4. Когато не се постигне съглашение по чл. 3, принудителното отчуждаване и оценката се постановяватъ съ една областна административна юрисдикция, въ съставъ: членъ на областния съдъ, посоченъ отъ Министерството на правосъдието, областенъ инспекторъ и секретарътъ на областта.

Преписката на отчуждаването се изпраща на юрисдикцията, следъ като бѣдатъ изпълнели членове 2 и 3. Юрисдикцията насрочва първо по дѣлото заседание най-късно въ три дни отъ постъпването на прискания, като призовава заинтересуваното учреждение и стопанина на предприятието. Неявяването на редовно призованитъ, съгласно закона за гражданското съдопроизводство, страни е причина за отлагане на дѣлото. Въ първото по дѣлото заседание юрисдикцията назначава едно или повече вещи лица, възнаграждението за които се заплаща отъ стопанина на предприятието. Вещитъ лица даватъ мисие за цената на предприятието въ второ заседание по дѣлото, което се насрочва веднага за не по-късно отъ 15 дни. Въ второто заседание юрисдикцията постановява отчуждението, щомъ формитъ за него сж спазени, и определя цената на отчужденото предприятие.

Решението на юрисдикцията подлежи на обжалване по касационенъ редъ предъ Върховния административенъ съдъ, въ месеченъ срокъ отъ съобщението, чрезъ юрисдикцията. Указътъ за обявяването на обществената полза (чл. 2) не подлежи на предварително отдѣлно обжалване.

Решението на юрисдикцията е окончателно по същество и подлежи на принудително административно изпълнение отъ съответното учреждение.

Чл. 5. Плащането на цената на едно принудително отчуждено предприятие става така: 20% при завладяването му, а остатъка — въ 8 години по 10% годишно, при 5% лихва.

Чл. 6. Заинтересуваното учреждение и стопанинътъ на предприятието могатъ да се спогаждатъ въ всѣко време отъ започване на юрисдикционното производство (чл. 4) до окончателното изплащане на отчужденото предприятие.

Спогодбитъ по този членъ се одобряватъ отъ надлежния министъръ при мотивиранъ докладъ на началника на заинтересуваното учреждение. За общинитъ се спазва общиятъ редъ за спогаждане.

Чл. 7. Заинтересуваното учреждение може да се откаже отъ принудителното отчуждаване въ всѣко време, включително и следъ произнасянето на юрисдикцията. Отказътъ става съ заповѣдъ на съответния министъръ. Въ този случай цѣлото производство се обезсилва по силата на закона.

Чл. 8. Решението на юрисдикцията за отчуждаването (чл. 4), протоколътъ за постигнатото съглашение (чл. 3) или спогодбата (чл. 6) подлежатъ на вписване въ нотариалнитъ книги на общо основание.

Чл. 9. Правилата на чл. 20 и следващитъ отъ закона за отчуждаване на недвижими имоти за държавна и обществена полза отъ 1885 г., относно правата на трети лица върху предприятието, се приспособяватъ и при отчуждаванията по този законъ.

Чл. 10. Следъ обявяване на обществена полза (чл. 2) стопанинътъ на отчужденото предприятие не може да предприема никакви работи, които биха влошили предприятието или биха поскъпили цената му. За умишлено влошаване на предприятията наказанието е тъмниченъ затворъ, а преднамъреното му поскъпяване не се взема подъ внимание при изчисляване на цената му.

Чл. 11. Този законъ има действие до 31 декемврий 1942 г., като започнатитъ до тази дата производства по него подлежатъ на довършване и следъ сжщата дата.

Председателстваващ Димитър Пешев: Ще поставя на гласуване.

Който приемат на първо четене законопроекта за принудително отчуждаване на разни предприятия от обществена полза в новоосвободените земи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър Петър Габровски: Моля, по спешност, законопроекта да се приеме и на второ четене.

Председателстваващ Димитър Пешев: Г-н министърът на вътрешните работи и народното здраве предлага да се приеме, по спешност, законопроекта и на второ четене.

Който приемат това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Дочо Христов: (Чете)

ЗАКОНЪ*

за принудително отчуждаване на разни предприятия от обществена полза в новоосвободените земи.

Чл. 1. Държавата, общините и различните учреждения на публичната власт могат да отчуждават принудително в новоосвободените през 1940 и 1941 г. българските земи всякакви предприятия — електроснабдителни мелници, аптеки, дрогерии и пр. — за които ще бъде обявено, че са от обществена полза.

Председателстваващ Димитър Пешев: Няма ли някоя грешка в текста? На третия ред в чл. 1 не трябва ли да се каже „български“, а не „българските“, съ члена.

Министър Петър Габровски: Естествено, трябва да бъде „български“. Това е печатна грешка.

Председателстваващ Димитър Пешев: Значи, ще падне членът.

Докладчик Дочо Христов: Освен това, думата „новоосвободените“ навсякъде става „освободените“.

Председателстваващ Димитър Пешев: Г-да народни представители! В текста на чл. 1 г-н министърът на вътрешните работи и народното здраве предлага да се поправят някои печатни грешки. Първо, думата „новоосвободените“ да се замени с „освободените“, защото така е по-правилно да се каже. Второ, вместо „българските“, да се каже „български“.

Който приемат заглавието и чл. 1 на законопроекта с предложените поправки, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 2)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 3)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 4)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 5)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 6)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 7)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 8)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 9)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 10)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Дочо Христов: (Чете чл. 11)

Председателстваващ Димитър Пешев: Който приемат чл. 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Минаваме на следната точка седма от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за създаване на Русенска област.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта.

Докладчик Дочо Христов: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за създаване на Русенска област.

Г-да народни представители! За по-доброто управление на околните: Бълненска, Разградска, Исперихска, Кубратска, Акълъларска, Тутраканска и Силистренска, необходимо е тя да се обособят в отделна област с селалци на областта гр. Русе.

Като ви излагам горното, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате този законопроект. Гр. София, 14 юлий 1941 г.

Министър на вътрешните работи и народното здраве:
П. Д. Габровски

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за създаване на Русенска област.

Член единствен. Околните: Акълъларска, Бълненска, Исперихска, Кубратска, Разградска, Русенска, Силистренска и Тутраканска се отделят от Шуменска област и се обособяват в отделна област с център гр. Русе.

Председателстваващ Димитър Пешев: Има думата народният представител г-н Борис Попов.

Борис Попов: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Внеса е законопроект за създаване на нова област — Русенска. По мотивите, които съпровождат законопроекта за създаването на тази област, аз нищо не мога да кажа. Напротив, поздравявам правителството, че най-после, след толкова години, се възстановява една правда, като се създава Русенска област, която през 1934 г. не беше предвидена, така както не беше предвидена и Варненска област. Съ указа за създаване окръжият в области от 1934 г. се отнеха правата на двата най-големи наши градове, след София и Пловдив, а именно Варна и Русе, като бивши центрове на окръжи. Тя останаха като обикновени околийски центрове. Гражданите на градовете Варна и Русе в продължение на 7 години постоянно са изтъквали необходимостта от създаване на административни области с центрове в тия два града. В течение на 7 години тя са получавали ред обещания, че ще се изправи неправдата, която им се напесе в 1934 г.

* За текста на членовете виж първото четене на законопроекта стр. 206.

Нъшо повече, уважаеми г-да народни представители! миналата година при гласуване на извънредния бюджет въ бюджетарната комисия и тукъ, въ пленума, се прие единодушно да се предвиди кредитът за двама нови области директори. Когато нашият уважаемъ колега Гето Кръстевъ запита г-на министра на вътрешнитъ работи за какво се отнасят тия кредити, г-нъ министърътъ на вътрешнитъ работи бѣше любезенъ да потвърди, че естествено е, когато ще се създадат области, най-напредъ ще се създадат Русенска и Варненска области. Такова бѣше впечатлението на всички г-да народни представители отъ декларацията на г-на министра на вътрешнитъ работи. Гласуваният кредитъ за двама областни директори на разположение на г-на министра на вътрешнитъ работи тази година се подсили съ кредитъ за помощенъ персоналъ за тия двама областни директори. И азъ смѣтамъ, че членоветъ на бюджетарната комисия и вие, г-да народни представители тукъ, въ пленума, гласувахте кредититъ за двама областни директори и допълнително за помощния тѣхенъ персоналъ съ убеждението, че тѣ ще бждатъ за варненския и русенския областни директори, като изключимъ тримата директори за новитъ земи. На запитването на г-нъ Сирко Станчевъ, дали се отнася това увеличение на кредита за Русе и Варна, нищо не се каза. Следователно, подготовката въ финансово отношение за създаването на тия две нови области е направена, кредити сж гласувани.

Сега азъ смѣтамъ, че съ представения ми законопроектъ е направена една грѣшка, като се предлага създаването само на една област — Русенската — а не се предлага създаването и на Варненска област.

Г-да народни представители! Варна е третият по голѣмина градъ въ България и има всичкото основание да претендира да бжде центъръ на област. Всички аргументи говорятъ въ полза на това, особено пъкъ следъ като се освободи Добруджа и следъ като къмъ Шуменската област се присъединиха околнитъ Добричка, Балчишка и Касъмска, поради което тя стана извънредно голѣма област. Добричъ е единъ също така голѣмъ градъ и не може неговото население да минава презъ Варна, за да отива въ другъ областенъ административенъ центъръ. Ние нѣмаме нищо противъ да си остане и Шуменската област, но всѣка област трѣбва да получи своитъ околии.

Г-да народни представители! Както казахъ, Шуменската област е една отъ най-голѣмитъ области въ България. Тя има население повече отъ 1.500.000 души. Ако тя се раздѣли на три, всѣка отъ новитъ области ще има по 500.000 жители. Нека се знае, че Бургаската област има 300—350 хиляди жители. Следователно, и да се създаде и Варненска област, Шуменската област ще има много повече жители, отколкото нѣкои отъ сега съществуващитъ области.

Ето защо азъ ви моля, уважаеми г-да народни представители, за да възтържествува правдата, да се даде правото и на гр. Варна, който е единъ културенъ центъръ и отъ който културата се пренася и въ новоосвободена Добруджа. За да се даде възможностъ да продължава да се развива гр. Варна, за да се даде възможностъ и на консулското тѣло тамъ да бжде постоянно въ допиръ съ висшата административна власт, съ правителството — значи, презъ областенъ директоръ — азъ ви моля да се съгласите да се създаде и Варненска област. По този начинъ, както казахъ, ще възтържествува правдата и най-последно варненското гражданство ще получи онова, за което тѣя много е чакало.

Азъ се надѣвамъ, че правителството ще даде своето съгласие за създаване на Варненска област, още повече когато кредититъ сж налични. Азъ моля и васъ, уважаеми г-да народни представители, да гласувате за моето предложение, тъй като каузата на гр. Варна на всички ви е известна и вѣрвамъ, че ще я подкрепите. (Ржкоплѣския)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Маринъ Тютюнджиевъ.

Маринъ Тютюнджиевъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Отъ освобождението ни до 1934 г. въ североизточния край на България съществуваха три тѣ округа: Русенски, Шуменски и Варненски. Въ 1934 г., поради това, че се възприе една нова система на административно дѣлене, отъ тия три окръга се образува една административна област. Тогава вие, шуменци, не искахме градоветъ Русе и Варна да бждатъ присъединени къмъ Шуменска област. Това се наложи поради новата система

на административно дѣлене. Но Шуменъ бѣше и е естествениятъ центъръ на тия три окръга. Географски той е идеалниятъ центъръ на тия окръзи, затова бѣше избранъ за центъръ на административната област.

Следъ освобождението на Добруджа Шуменската област наистина стана твърде голѣма. Дотогава тя имаше единъ милионъ население, а заедно съ новоосвободена Добруджа населението достигна и надмина 1.300.000 души. Администрирането на тази област ставаше трудно и затова правителството е намѣрило за добре да отдѣли нѣкои отъ околнитъ въ северната частъ на Шуменска област, за да образува Русенска област. Ние се раздѣляме съ тия околии, които съгласно новия проектъ ще образуватъ Русенската област, безъ вражда и безъ неприятни чувства. (Нѣкои народни представители ржкоплѣската)

Еню Клятевъ: Bravo!

Маринъ Тютюнджиевъ: Нуждата наложи създаването на тази нова област и ние посрѣщаме съ радостъ това отдѣляне. (Ржкоплѣския) Азъ, обаче, съмъ изненаданъ отъ претенциитъ на нашитъ приятели отъ Варна, които искатъ и Варна да се отдѣли тоже въ отдѣлна област. Ние нѣмаме никакви враждебни чувства къмъ варненци. Азъ нѣмамъ желанието да ви давамъ нова сцена на борба между два града, на каквато присъствувахте тукъ преди нѣколко месеци, но казвамъ: азъ съмъ изненаданъ отъ претенциитъ на варненци да се обособи и Варна въ отдѣлна област.

И този въпросъ не може да бжде разрешенъ инцидентно. Ако отдѣлянето на едно село отъ една община и прехвърлянето му къмъ друга община не става така набързо, съ едно драсване на перото, а се предвижда да се извърши референдумъ между населението и да се направи основно проучване отъ околийския управител на условията и на нуждитъ на селото, което се прехвърля, и на общината, където ще стане прехвърлянето, може ли сега така инцидентно, съ единъ вотъ, неочаквано дори и за самото правителство, което има свое схващане за административното дѣлене и за управлението на страната, да разрешаваме такъвъ голѣмъ въпросъ? Азъ разбирамъ да се повдига въпросъ за раздѣлянето и на останалата частъ отъ Шуменската област, за да се образува Варненска област, ако се прави новото административно дѣлене на страната. Вие имате Плевенската област, въ която влиза бившиятъ Търновски окръгъ, съ 6 околии, твърде много отдалечени отъ гр. Плевенъ. Ако решите да отдѣлите бившия Търновски окръгъ въ отдѣлна област, ако решите да отдѣлите частъ отъ Старозагорската област, за да образувате Хасковска област, ако решите да отдѣлите частъ отъ Врачанската област, за да образувате Виличска област, това може да стане само при едно ново административно дѣлене на България. Тогава съ радостъ и удоволствие ще приемемъ да се отдѣли частъ отъ Шуменската област, за да се образува Варненска област. Но когато всички други области сж оставени въ она видъ, въ който бѣха създадени при новото административно дѣлене въ 1934 г., съвършено неоснователно и неправилно е да раздѣляте Шуменската област.

Шуменъ е естествениятъ географски центъръ на областта. Отъ Шуменъ до крайния пунктъ, гара Харманъ, на румънската граница има 130 ккм., до Балчикъ — 138 ккм., до Варна — 90 ккм., до Попово — 110 ккм., до Омортагъ — 80 ккм. и пр.

Симеонъ Андреевъ: Не сж вѣрни сведенията Ви.

Маринъ Тютюнджиевъ: Напълно вѣрни сж. Географията е по-силна отъ всѣкакви други приказки.

Симеонъ Андреевъ: Отъ Шуменъ до Балчикъ сж 170 ккм., а не 138 ккм.

Маринъ Тютюнджиевъ: При това положение не може и дума да става за раздѣлянето на Шуменската област. Нека дойде времето за новото административно дѣлене, за което г-нъ министърътъ на вътрешнитъ работи направи декларация, че се изготвя съответниятъ законопроектъ, и ние ще видимъ на какви принципи и на каква база ще бжде поставено то и ще приемемъ съдбата на Шуменската област такава, каквато ще бжде, съгласно новитъ принципи на административното дѣлене. Но докато днешно остава въ сила общиятъ принципъ, който е наложилъ об-

разуването на областите през 1934 г. по отношение на всички области, съвършено неуметно и несвоевременно е да се повдига въпросът за раздѣляне на Шумелската област на три части, а не на две, както е споредъ внесенния законопроектъ.

Прочее, г-да народни представители, азъ моля да смѣтнете, че не е умѣтно днесъ инцидентно, случайно, по едно настроение само, съ единъ замахъ да решавате единъ въпросъ, който засѣга основнитѣ принципи на административното дѣленіе на страната, принципи които сѫ установени за цялата страна, които не могатъ да бъдатъ нарушавани така случайно. Когато дойде времето, както казахъ, да се проведе ново административно дѣленіе на страната, тогава ще, шумелци, ще се раздѣляме приятелски и братски съ Варна, а безъ всѣкакви чувства на вражда и на ненависть.

Моля ви да приемете законопроектъ такъвъ, какъвто е предложитъ отъ г-на министра на вътрешнитѣ работи. (Ръкоплѣскания)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Георги Кендеровъ.

Георги Кендеровъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Не изхождамъ нито отъ едната, нито отъ другата област, за да бъда маркиранъ като заинтересуванъ. Ще дамъ своето мнение като скромнъ служителъ въ миналото въ администрацията.

Когато се създава единъ административенъ центъръ, търсятъ се известни обективни причини за неговото създаване. Пие сме сезирали съ единъ законопроектъ да учредимъ отделна Русенска област. Съображенията сѫ изложени, мотивитѣ сѫ: за по-добро управление на областта. Смянитѣ тѣзи съображения сѫ универсални и по отношение претелията на гр. Варна. Баянчикъ отстои на едно разстояние повече отъ 170 км. отъ Шуменъ.

Мариянъ Тюлюнджиевъ: Не е първо — 138 км. сѫ.

Георги Кендеровъ: Най-после цифрата на километритѣ може да се грѣши въ известнъ процентъ, но разстоянието, полаганото на картата, ни убеждава, че колкото Русе има основание да стане област, толкова и съображенията за Варна да стане област сѫ основателни. (Ръкоплѣскания отъ нѣкои народни представители) Даже нѣщо повече: всички вие знаете, че Варна е царицата на Черно-море. Тамъ идва и чуждестраненъ свѣтъ — което е единъ аргументъ въ повече за създаването на Варненска област. Независимо отъ това, г-да народни представители, при разискванията по бюджета на държавата, като се е взело подъ съображение, че тежкенията на тѣзи краища на България ще бъдатъ удовлетворени, гласуванъ е на разноложие на Министерския съветъ кредитъ и за двама областни директори, като се е имало предвидъ, че единиятъ ще бъде за Русе, другиятъ за Варна. Сега въ този моментъ неправилно се дава приоритетъ на Русе предъ Варна. Това е моятъ схващане.

Ето защо азъ ви моля да се съгласите съ предложението, което е поднесано отъ една голѣма частъ народни представители. Моля и г-на министра на вътрешнитѣ работи и г-на министъръ-председателя да се съгласятъ и тѣ да не оставяме въ едно положение на скръбъщине не, ами на унижение жителитѣ на бившия варненски окръгъ. Нека тѣ бъдатъ третираны еднакво, както се третира и населението отъ бившия русенски окръгъ. (Ръкоплѣскания отъ нѣкои народни представители)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Разискванията сѫ приключени. Има думата министърътъ на вътрешнитѣ работи и народното здраве.

Министъръ Петъръ Габровски: Уважаеми г-да народни представители! Раздѣлянето на нашата страна по области, по-специално опредѣлянето сѣдалищата на тѣзи области, е единъ споренъ въпросъ, който съществува отъ момента на създаването на областитѣ презъ 1934 г. Вече 7-8 години съществува този споренъ въпросъ. Спорътъ не е стихналъ за много краища на България. Този въпросъ не се разрешава и съ законопроектъ, който внесохъ и който разглеждате сега. Както съмъ казвалъ и при други случаи, презъ есенната сесия народното представителство ще бъде сезирано съ единъ законопроектъ за обща администрация и за административното дѣленіе на страната. Чрезъ този законопроектъ всички болни въпроси отъ административното дѣленіе ще бъдатъ разрешени по радика-

ленъ начинъ. Опитътъ, който имаме отъ последнитѣ 7 години, и изменитѣ граници на нашето отчество ни даватъ всичката възможностъ за едно радикално разрешение на този въпросъ.

Въпросътъ не е само къде да бъде сѣдалището на тази или онази област. Съществуватъ и редъ други въпроси, единъ отъ които е, напримеръ, и въпросътъ за София. Въ административно отношение кой е шефътъ, кое е отговорното лице, което се грижи за този 400-хиляденъ градъ, освенъ кмета? Градъ София не влиза въ Софийската област, той не е подъ ведомството на софийския областенъ директоръ, нито на софийския околийски управителъ. София като центъръ, като населено мѣсто въ нашата страна при сегашното административно дѣленіе е установена вънъ отъ областта. За София пѣма администраторъ, който да се грижи за упражняването на ония функции, каквито виждаме да се упражняватъ въ другитѣ населени мѣста.

По не е въпросъ само за София. Същото може да се каже и за Пловдивъ, за Варна и за другитѣ голѣми градове въ нашата страна. Искамъ да подчертая, че голѣмитѣ градове на България, благодарение на тѣхното бързо разрастване и на увеличението на тѣхнитѣ нужди, при административното дѣленіе на страната трѣбва да представляватъ и специални обекти. Тѣзи градове иматъ специални нужди въ административно отношение и тѣя нужди трѣбва да бъдатъ задоволени. Това ще бъде една отъ целитѣ на законопроектъ за общата администрация и новото административно дѣленіе.

Симеонъ Андреевъ: Нека и Русе да остане за тогава.

Министъръ Петъръ Габровски: Ще ви кажа. Ето, сега това е въпросътъ: кой ти извади окогю — братъ ми! Като не може въ този моментъ и Варна да стане област, искате непременно и Русе да не стане област! Сега Шумелска област съ толкова много околни и при тѣзи голѣми пробаема, които съществуватъ за Добруджа, не може да се управлява добре, а вие искате да я оставимъ да продължава да пѣшка при това неормално положение!

Г-да народни представители! Понеже сега не се урежда положението на градъ Варна и на нѣкои други голѣми градове, не значи че не трѣбва да се уреди и положението на градъ Русе. Ако народното представителство смѣта, че трѣбва съ единъ замахъ да отвори една нова рана, като разреши и варненския въпросъ — който може да остане да бъде разрешенъ наесепъ, когато ще имаме радикално разрешение на всички такива въпроси, но който, ако бъде разрешенъ сега, ще имаме единъ трѣпъ тамъ — тогава азъ ще се видя принуденъ да оттегля законопроектъ за създаването на Русенска областъ и ще оставимъ населението тамъ да продължава да пѣшка.

Г-да народни представители! Ония отъ васъ, които се смѣтатъ засегнати, които се явяватъ като експоненти на нуждитѣ на Варна и искатъ на всѣка цена да бъде разрешенъ въпросътъ за Варненската областъ въ този моментъ, видѣха моегю старание при прокарването на извънредния бюджетъ да се предвиди персоналъ за нови области. Моятъ идея е, при първа възможностъ да се даде излостно разрешение на въпроса за административното дѣленіе, и да откриемъ тия области, безъ да чакаме новия бюджетъ.

Следователно, моята грижа и добросъвѣстностъ сѫ налице. Недейте сега само зарати туй, защото не може въпросътъ да се реши излостно, да настоявате да не го гларешимъ и за градъ Русе. Азъ бихъ помолилъ господата да не настояватъ на своето предложение за създаване въ този моментъ и на отделна Варненска областъ, а да се съгласите съ предложения законопроектъ така, както е внесенъ, и да изчакаме есенната сесия, когато въпросътъ ще намѣри своето окончателно разрешение. (Ръкоплѣскания)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Който приематъ на първо четене законопроектъ за създаване на Русенска областъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема. (Ръкоплѣскания).

Министъръ Петъръ Габровски: Моля, сѣданостъ.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Г-нъ министърътъ на вътрешнитѣ работи предлага да се даде сѣданостъ на законопроектъ. Който почематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Моля г-на докладчика да докладва законопроектъ.

Докладчик Дочо Христовъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за създаване на Русенска област.

Членъ единственъ. Околинтъ: Акъдънларска, Бълденска, Исперихска, Кубратска, Разградска, Русенска, Сидлистренска и Тузраканска се отдѣлятъ отъ Шуменска областъ и се обособяватъ въ отдѣлна областъ съ центъръ гр. Русе.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: По членъ единственъ е постъпило писмено предложение отъ народнитѣ представители Борисъ Поповъ, Симеонъ Андреевъ, Георги Свинаровъ и др., които предлагатъ, къмъ членъ единственъ да се прибави нова алинея съ следния текстъ: (Чете) „Да се отдѣлятъ околинтъ: Касъмска, Балчишка, Добричка, Варненска, Провадийска и Куртбунарска въ отдѣлна областъ съ центъръ Варна“.

Има думата г-нъ Симеонъ Андреевъ.

Симеонъ Андреевъ: Г-да народни представители! Ние сме направили това предложение съ огледъ на внесенния законопроектъ и при обещанието предъ делегации на г-на министра на вътрешнитѣ работи още презъ зимата, че когато се решава въпросътъ за Русе, ще се разреши и въпросътъ за Варна. Сега, обаче, ние виждаме, че се разреша само въпросътъ за Русе. Ние, като народни представители отъ Варненския край, знаемъ положението тамъ, а също така и положението въ неосвободена Добруджа. Азъ бѣхъ преда десетина дни на обиколка изъ Добруджа по моя работа и видѣхъ положението тамъ и желанието на добруджанци, които очакватъ да почувствуватъ българската властъ по-близо до себе си. Сега тѣ сѣ безъ народни представители, никой не ги посещава, а и администрацията не може да имъ бѣде на помощъ, защото е много отдалечена.

Видѣйки това положение, ние намираме, че е една необходимостъ за Варна да стане центъръ на областъ. Депутатитѣ отъ този градъ не участвуватъ вече въ Парламента, понеже сѣ избрали съ лѣвицата, но ние знаемъ, че този градъ като индустриаленъ, културенъ центъръ, центъръ на търговия и индустрия, трѣбва да стане и административенъ центъръ, който да бѣде по-близо до неосвободенитѣ земи, за да можемъ да приобщимъ и тѣзи хора къмъ новия режимъ — за което се говори и днесъ въ заседанието на общинството.

По тѣзи съображения азъ настоявамъ за предложението, моля г-на министра на вътрешнитѣ работи и азъ, г-да народни представители, да се съгласите да го гласувате, като Варна се отдѣли за центъръ на една малка областъ съ околинъ: Касъмска, Балчишка, Добричка, Варненска, Провадийска и евентуално Куртбунарска. Това е нашето предложение, което ви моля да гласувате.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Тодоръ Кожухаровъ.

Тодоръ Кожухаровъ: Г-да народни представители! Въпросътъ за административното дѣлене на страната винаги е предизвиквалъ бурни дебати въ Народното събрание. Отдавна чакаме поводъ, за да изкажемъ нѣколко принципиални критики по този въпросъ.

На 19 май 1934 г., въ разрѣзъ съ жизненитѣ интереси на голѣми населени центрове, въ разрѣзъ съ интереситѣ на населението, се направи една административна реформа, която отъ никакво гледище не издържа критика. Спрямо националната култура бѣше истински атентатъ, че градове като Русе, Варна, Видинъ, а даже и Търново, създадени по традиция като наши културни и национални центрове, бѣха разжалвани въ околинскитѣ центрове. Азъ не мога да разбера защо толкова се упорствува у насъ, защо тъй дълго и много трѣбва да зрѣятъ въпроситѣ, докато презрѣятъ, съ рискъ даже да се създава недоволство въ известни сръди. Ако най-после застанемъ на принципиално гледище и се каже: г-да, чакайте, не се знайтъ още окончателнитѣ граници на България, когато тѣ бждатъ установени, ще бѣде направено ново административно разпредѣлене и пр. и пр. — най-после това го разбирамъ.

Министъръ Петъръ Габровски: Азъ тъкмо това казахъ.

Тодоръ Кожухаровъ: Защо сега се изтъква това инцидентно предложение? Въ такъвъ случай трѣбва да бждете справедливи. Азъ вилагъ съмъ билъ на мнение, че Русе

трѣбва да бѣде областенъ градъ. Русе е единъ градъ, който бѣше столица на Митхадъ паша, който бѣше най-големиятъ центъръ въ Северна България, когато София бѣше едно село.

Божилъ Прациловъ: (Ржкоплѣска)

Тодоръ Кожухаровъ: Така бѣше. Този градъ въ никой случай не трѣбваше да бѣде разжалванъ. Погледнете, какво правятъ нашитѣ съседи румѣнитѣ, които искатъ по брѣговетѣ на Дунава да конкуриратъ въ всѣко отношение съ насъ. Тѣ създадоха образцови градове по Дунава, а ние, които имаме създадени такива градове отъ старо време, искаме да ги унищожимъ.

Доиде по едно време откъсването на Добруджа отъ България. Русе и Варна се лишиха отъ своя хинтерландъ. Но все пакъ Русе продължаваше да бѣде окръженъ градъ. Сега, когато Добруджа влѣзе въ предѣлитѣ на България, когато искате да възстановите едно право, което никой не отрича на градъ Русе, за което азъ ще гласувамъ съ две рѣце, защо не погледнете по същия начинъ и на Варна? Варна е третиятъ градъ на България.

Симеонъ Андреевъ: (Ржкоплѣска)

Тодоръ Кожухаровъ: Разсипахме се да разправяме за тази царина на Черно-море — единъ градъ, който остана безъ хинтерландъ. Вие знаете, че дѣли 20 години се мъчимъ да го поддържаме съ инъекции въ стопанско отношение, че панаири, че не знаемъ какво си, да го направимъ курортенъ градъ и т. н. Сега се връща хинтерландътъ. Разумно ли е, целесъобразно ли е, полезно ли е да караме хората отъ Добричъ, Балчикъ и Каварна да ходятъ да се оправятъ въ Шуменъ?

Че Варна е гордостта на България! Преди 2-3 години съ една малка компания имамъ случаи да отида съ паракходъ въ Цариградъ. Стояхме въ Цариградъ 3-4 дни и се върнахме обратно въ Варна. Когато се върнахъ въ Варна отъ тази голѣма ориенталска клоака, която се нарича Цариградъ, и стѣпихъ на брѣга при Варна, почувствувахъ, че съмъ въ една културна държава и почувствахъ гордостъ, че съмъ български гражданинъ. Варна е единъ градъ, отъ който дѣша култура, свежестъ, хигиена и красота, единъ градъ, който има интелигенция, която може да се мѣри по културно равнище съ софийската, единъ градъ, който, съ една дума, е честь за нашата страна, съ търговска академия и т. н. Ами тамъ не идватъ ли видни чужденци, не идватъ ли чужди параходи, предъ които трѣбва да бѣде представена съ дѣния си авторитетъ българската властъ? Не е ли варненското пристанище окото на България къмъ северо-изтокъ? Какви мотиви можете да имате вие, за да не възстановите правото на Варна, шомъ като възстановявате правото на гр. Русе? Азъ даже съмъ тамъ, че е обидно да се аргументирамъ повече.

Затова азъ съ всичкитѣ си сили поддържамъ предложението да се възстанови Русенската областъ, но да се възстанови и Варненската областъ, за да извършимъ единъ актъ на справедливостъ. Това нѣма по никакъвъ начинъ да затрудни останалитѣ въпроси отъ административното дѣлене на България. Но другитѣ граници не биди окончателно опредѣлени! Добре, ще бждатъ опредѣлени. Но кога — това никой не може да каже. Какво ни прѣчи да си направимъ по-късно разпредѣленето на другитѣ области на България, като сме направили вече такава за Варна и Русе? Това е единъ отдѣленъ въпросъ.

Въ този редъ на мисли нека кажемъ нѣколко думи и за нашата стара Видинска твърдина. Защо бѣше необходимо да бѣде наскърбяванъ този градъ, който е поставенъ тамъ, на толкова важенъ пунктъ? Ами че Видинъ е единъ важенъ пунктъ на българщината! Ние постоянно сме се оплаквали отъ известни прояви на Северозападна България, специално въ околноститѣ на Видинъ. Ами че къде другде българската властъ трѣбва да бѣде представена въ пълната си организация, въ пълния си авторитетъ, съ всичката си сила, ако не въ Видинъ? Ние не само че го разжалвахме, като му отнехме окръга, но като отидете въ Видинъ, ще видите, че той е единъ отъ най-занемаренитѣ български градове. Докато всички останали градове въ продължение на 20 години направиха грамадни усѣпки въ своето благоустройство и ние днесъ се гордѣемъ съ тѣхъ, нашиятъ Видинъ, който е лишень отъ окръга си, остава тамъ, където бѣше, и тепърва сега сме се загрижили, какъ да го спасяваме отъ пристѣпнитѣ на Дунава, който всѣки день го застрашава. Изобщо азъ съмъ убеденъ, че въпросътъ за Видинъ е единъ актуаленъ въпросъ.

Азъ поддържамъ, г-не председателю, предложението за Варна.

Председателстващ Димитър Пешев: Г-да народни представители! Понеже часът е 8, моля да се съгласите заседанието да се продължи до изчерпването на дневния ред. Който приема това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Съ предложението на г-н Борис Попов, Симеон Андреев, Георги Свиначков и пр. г-н министърът на вътрешните работи не е съгласен. Ще поставя най-напред на гласуване това предложение. Който приема предложението на Борис Попов, Симеон Андреев и Георги Свиначков и пр., съ което предложение г-н министърът на вътрешните работи не е съгласен, моля, да вдигнат ръка. Малцинство, Събранието не приема.

Който приема заглавието и членът единствен на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно. (Нъко народни представители ржколяската)

Минаваме на точка осма от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за допълнение на закона за военните сили.

Има думата докладчикът г-н д-р Иван Вазов.

Докладчик д-р Иван Вазов: (От трибуната) Г-да народни представители! Комисията по Министерството на войната в няколко заседания подред разгледа четирите законопроекта по Министерството на войната, които вие приехте на първо четене. Във заседанията на комисията, на които присъствуваха не само членовете ѝ, но също тъй и мнозина други депутати, бяха разгледали обстойно и четирите законопроекта. Комисията, съзнавайки исторически времена, които преживяваме, схващайки големите задачи, които са възложени на родната армия, и констатирайки високия дух в нея, намъри, че трябва да станат изяснени малки изменения в закона, съ които е съгласен и г-н министърът на войната. (Чете)

„ЗАКОНЪ

за допълнение на закона за военните сили.

Параграф единствен. След чл. 214 се прибавят следните нови:

Чл. 214а. Офицери и подофицери, които в военно време показват неоправдана неподготвеност, постоянна небрежност и явна незаинтересуваност към службата и служебните си длъжности, се обявяват за недостойни за военната служба.

Недостойността за военна служба се обявява за офицерите — съ царска заповед, за подофицерите — съ заповед на командира на армията въз основа на разузнаване и мотивиран доклад на най-близкия началник съ права на командир на полк или на по-горна длъжност и решение на нарочен дисциплинарен съвет, назначен от министъра на войната или главнокомандващия.

Чл. 214б. Обявените за недостойни офицери и подофицери се уволняват и се лишават за срок от 6 месеца до 3 години от правото да заемат държавна, автономна (въ държавно учреждение), общинска или обществена служба, да бъдат избирани на държавна, общинска и обществена служба, да заемат по избор или по назначение ръководна служба въ частни дружества или предприятия, да участват лично или чрез подставени лица въ държавни или общински търгове и предприятия и да получават пенсия, както и да упражняват занятието, което са имали до извикването им въ войската. Същите могат да бъдат лишавани от чина, който имат въ войската, независимо от отговорността, която носят по военнаказателния закон или по други закони, ако такава съществува.

След преминаването на военното време, горните ограничения престават, отнетите права се възстановяват, съ изключение на лишението от чин и длъжност.

Чл. 214в. Офицери и подофицери, които въ военно време показват явна негодност за изпълнение на свързаната съ тяхния чин служба, се обявяват за негодни за военна служба, уволняват се и не могат да заемат държавна и обществена служба, докато трае военното време. Негодността се обявява по реда на чл. 214а, алинея втора.

Чл. 214г. Заповедта за обявяване на недостойност или негодност се съобщава на надлежното по мястослуженето на недостойния или негодния офицер или подофицер учреждение и на съответното бюро за съдимост, където тя се класира наредъ съ другите осждания. Въ удостоверенията за съдимост, докато трае военното време, се отбелязват и тия деяния, ако има такива.

Чл. 214д. Който назначи или държи на служба, докато трае военното време, лице, лишено от правата по чл. 214б и в, се наказва съ глоба от 1.000 до 200.000 л. и се лишава от правата, предвидени въ същия (чл. 214б и в).

За гражданските лица това наказание се налага от областните съдилища, за военните и приравнените — от областните военни съдилища.

Председателстващ Димитър Пешев: По този параграф единствен е постановено предложение от народния представител г-н Крум Митакон, въ смисъл, към чл. 214а да се прибави като втора алинея следната нова алинея: (Чете) „Също офицери и подофицери, които въ военно или мирно време се числят към нъкоя забранена от закона за защита на нацията организация, се обявяват за недостойни за военна служба, независимо от наказанията, които може да им се наложат по други закони.“

Има думата г-н министърът на войната.

Министър генерал-лейтенант Теодоси Даскалов: Г-да народни представители! Азъ моля, законопроектът да си остане така, както се докладва.

Председателстващ Димитър Пешев: Г-н министърът на войната не е съгласен съ предложението на народния представител г-н Крум Митакон. Който приема предложението на г-н Крум Митакон, моля, да вдигнат ръка. Малцинство, Събранието не приема.

Който приема заглавието и параграф единствен, както е изменен и допълнен от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Минаваме към следната точка девета от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение на нъко законни състави от военнаказателния закон.

Моля г-на докладчика да докладва.

Докладчик д-р Иван Вазов: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за изменение и допълнение на военнаказателния закон.

§ 1. Чл. 12 се изменя така: „Тъмничният, строгият тъмничен и военният затвори се изтърпяват въ военно-изправителни заведения от лицата, които са осждени от военните съдилища за престъпни деяния, извършени от тѣзи лица въ качеството им на военни или приравнени.“

Председателстващ Димитър Пешев: Който приема заглавието и § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Вазов: (Чете)

„§ 2. Чл. 13 се изменя така: „Военният затвор за офицери и подофицери се придружава от лишаване от половината заплата за времето, презъ което се изтърпява. Същото време не се зачита за старшинството на наказаниа при повишението му въ чин или длъжност, а за войниците не се зачита въ срока на действителната им служба.“

Тъмничният и строгият тъмничен затвор за офицери и подофицери на действителна служба всекога е свързан съ уволнение от служба.“

Председателстващ Димитър Пешев: Който приема § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Вазов: (Чете)

„§ 3. Чл. 22 се отменява.“

Председателстващ Димитър Пешев: Който приема § 3, моля, да вдигат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Вазов: (Чете)

„§ 4. Въ първата алинея на чл. 52 след думата „военни“ се прибавят думите: „или приравнени.“

Алинея втора на същия член се изменя така: „Наказанията военен затвор, гарнизонно или казармено запирание, наложени на граждански лица, се замѣняват съ съответстващите по същата таблица наказания.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 4, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 5. Въ чл. 96 следъ думитѣ: „неотгласени факти“ се прибавятъ думитѣ: „или изказва мнение.“

Въ първата алинея наказанието се измѣня, както следва: „съ строгъ тъмниченъ затворъ, доживотенъ или не по-малко отъ 10 години, а когато отъ това съ произлязли вредни за службата последици — строгъ тъмниченъ затворъ до животъ;“

Въ втората алинея: „на смъртъ или строгъ тъмниченъ затворъ до животъ, а когато отъ това съ произлязли вредни за службата последици, наказанието е смъртъ.“

Алинея нова: „Ако деянието по този членъ е извършено вследствие на предварително заговаряне на две или повече лица или по нареждане отъ някъде, наказанието е смъртъ.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 5, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 6. Въ чл. 102 наказанието се измѣня, както следва: „съ строгъ тъмниченъ затворъ до животъ или не по-малко отъ 10 години. Въ особено важни случаи наказанието е смъртъ.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 6, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 7. Чл. 117 а (новъ). „За изпълнение на заповѣдъ отъ войскава часть или команда наказанието е:

Въ мирно време — строгъ тъмниченъ затворъ не по-малко отъ три години; въ военно време — строгъ тъмниченъ затворъ до животъ или не по-малко отъ 10 години, въ време на бой — смъртъ.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 7, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 8. Въ последната алинея на чл. 119 се заличаватъ думитѣ: „или не по-малко отъ 10 години.“

Алинея нова: „Въ време на бой и въ двата случая наказанието е смъртъ.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 8, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 9. Въ чл. 122 се измѣня наказанието, предвидено въ алинея трета, както следва: „строгъ тъмниченъ затворъ не по-малко отъ 5 години по първата алинея, а по втората — строгъ тъмниченъ затворъ до животъ или не по-малко отъ 10 години.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 9, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 10. Чл. 123 се измѣня така: „Ако часть или команда открито предявява противни на службата и военната дисциплина искания къмъ началството, виновнитѣ се наказватъ: въ военно време съ смъртъ или доживотенъ строгъ тъмниченъ затворъ, а въ дилето на неприятеля или въ бой — съ смъртъ.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 10, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 11. Въ чл. 124 се заличаватъ въ първата алинея началнитѣ думи: „воененъ или приравненъ“, както и думитѣ: „другъ“ и „или група такава“. Измѣнятъ се и наказанията,

както следва: по пунктъ 1 — „строгъ тъмниченъ затворъ не по-малко отъ 5 години“ и по пунктъ 2 — „строгъ тъмниченъ затворъ до животъ или не по-малко отъ 10 години“. Пунктъ 3 (новъ): „Ако подбуждаето е насочено къмъ група военни или приравнени, безразлично дали същото е имало последици или не, наказанието е: смъртъ или строгъ тъмниченъ затворъ до животъ или не по-малко отъ 10 години“. Пунктъ 3 става пунктъ 4 съ следното съдържание: „Като подбудителъ, ако извършеното поради подбудителската дейность престъпление се наказва по-тежко.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 11, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 12. Въ чл. 128 следъ наказанието, предвидено въ първата алинея, вмѣсто точка се поставя запетая и се добавя нова алинея: „А въ военно време — съ воененъ затворъ“. А следъ наказанието, предвидено за втора алинея, вмѣсто точка се поставя запетая и се добавя нова алинея: „А въ военно време — тъмниченъ затворъ“.

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 12, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 13. Чл. 128 а (новъ): „За неотдаване дължимото уважение къмъ началника отъ команда или войскава часть наказанието е воененъ затворъ, а въ военно време строгъ тъмниченъ затворъ до 5 години.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 13, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 14. Въ чл. 129 следъ наказанието, предвидено за първата алинея, се постави, вмѣсто точка, запетая и се добавя нова алинея: „А въ военно време — тъмниченъ затворъ“. Следъ наказанието, предвидено за втората алинея, се постави, вмѣсто точка, запетая и се добавя нова алинея: „А въ военно време — строгъ тъмниченъ затворъ до 5 години“, а следъ наказанието, предвидено за третата алинея при същитѣ условия, се добавятъ думитѣ: „А въ военно време строгъ тъмниченъ затворъ до 10 години.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 14, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 15. Въ чл. 154 се добавя нова алинея: „Въ военно време наказанието е: по първата алинея — строгъ тъмниченъ затворъ не по-малко отъ три години, по втората алинея — смъртъ или доживотенъ строгъ тъмниченъ затворъ и по третата алинея — воененъ или тъмниченъ затворъ.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 15, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 16. Въ чл. 155 се добавя нова алинея съ следното съдържание:

„Въ военно време наказанието е: по първата алинея — строгъ тъмниченъ затворъ не по-малко отъ три години, по втората алинея — смъртъ или доживотенъ строгъ тъмниченъ затворъ и по третата алинея — воененъ или тъмниченъ затворъ.“

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 16, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 17. Въ чл. 173 предъ думитѣ: „Гарнизонно или казармено заширане“ се прибавятъ думитѣ: „воененъ затворъ или“.

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 17, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранияето приема.

Докладчик д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 18. Въ чл. 196а (новъ): „Който въ военно време съ оръжие въ ръка се противопостави или се опита да попречи на органъ на служебната власт да изпълни своето служебно задължение, се наказва съ смъртъ или строгъ тъмниченъ затворъ до жнеотъ“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 18, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на следната точка десета отъ дневния редъ:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на военносъдебния законъ.

Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за изменение и допълнение на военносъдебния законъ

§ 1. Алинея трета на чл. 603 се изменя така:

„Когато осъдениятъ е гражданско лице, възпитатъ прокуроръ изпраща за изпълнение присъдата засъло съ определеното за замбяване на наказанието, ако има таква, на прокурора при областния съдъ по мѣстожителството на осъдениятъ“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ заглавието на законопроекта и § 1, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 2. Въ чл. 615 следъ първата дума „осъдениятъ“ се прибавятъ думитѣ: „граждански лица“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„§ 3. Чл. 681 (новъ): „Въ изключителни времена, когато е застрашена дисциплината въ войската или сигурността на държавата, по решение на Министерския съветъ, главнокомандуваниятъ или министърътъ на войната поставя въ сила за определено време следнитѣ разпоредби:

1. Председателтъ на военно-полевия съдъ, ако смъ пазити особени съображения за бързина, може да съкращава сроковетѣ, предвидени въ настоящия законъ.

2. Когато нѣкои разпитанъ свидетелъ не може да се яви предъ съда, безъ да увреди на службата си, показанитѣ на такъвъ свидетелъ се прочитатъ отъ съда. Ако тѣзи показания съ дадени предъ следователя безъ клетва, председателтъ на съда може да призове следователя да потвърди прочетенитѣ показания.

3. Когато военно-полевиятъ съдилища нѣматъ възможност, поради изискванията на службата въ време на война, да изпълнятъ нѣкои отъ процесуалнитѣ разпоредби на този законъ, протоколътъ за съдебното заседание трѣбва да съдържа изрично указание за причинитѣ, които смъ наложили да не се изпълнява тази разпоредба.

4. Въ тѣзи случаи съдътъ може да постанови присъдата да бѣде приведена въ изпълнение незабавно следъ произнесението ѝ.“

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 3, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

§ 4. Чл. 681 става чл. 682“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ § 4, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на следната точка единадесета отъ дневния редъ:

Второ четене на законопроекта за допълнение на закона за занаване моралната и материална сила на войската.

Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчикъ д-ръ Иванъ Вазовъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за допълнение закона за занаване моралната и материална сила въ войската.

Параграфъ единственъ. Следъ чл. 7 се прибавя новъ:

„Чл. 7а. Които разпространява невярни слухове и съобщения отъ естество да подкопаятъ авторитета на военното начальство или върата на обществото въ смъщото или да отслабятъ дисциплината въ войската или пъкъ да внесатъ смутъ или колебание въ редоветѣ ѝ, се наказва съ строгъ тъмниченъ затворъ до 5 години.

Бѣде ли това извършено по непредпазливостъ, наказанието е тъмниченъ затворъ до 1 година.

Мѣрката за неотклонение по алинея първа е задържане подъ стража.

Дѣлата за престѣпления по този членъ се разглеждатъ преди всички други наказателни дѣла.“

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ заглавието и параграфъ единственъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на следната точка дванадесета отъ дневния редъ:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за продаване на нѣкои държавни гори отъ Станимашка околия.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Цеко Вълчевъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за изменение и допълнение на закона за продаване на нѣкои държавни гори отъ Станимашка (сега Асеновградска) околия и др. отъ 1911 г. (публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 61/1911 г.), съ измененията, изпълненията и разширението му отъ 5 февруарий 1923 г. (публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 174/1923 г.), отъ 1 юлий 1927 г. (публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 47/1927 г.), отъ 25 априлъ 1931 г. (публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 18/1931 г.) и отъ 1937 г. (чл. 4 на наредбата-законъ за бюджета на държавата за 1937 бюджетна година.

Чл. 1. Крайнитѣ срокове, предвидени въ последното (отъ 1937 г.) изменение и допълнение на закона за продаване на нѣкои държавни гори въ Станимашка (сега Асеновградска) околия и др., а именно: за определяне предмета на горското стопанство, за съставяне на стопански планове, за изплащане стойността на отстъпенитѣ държавни гори (§ 3 отъ изменението на закона отъ 1931 г.) се продължаватъ до 31 декемврий 1942 г.

Притежателитѣ на гори, които не заплатятъ стойността на отстъпенитѣ имъ гори, както и следващата се дѣва 8% за просрочно време, въ горепосочения срокъ, губятъ всички права, които имъ дава законътъ, и горитѣ оставатъ собственост на държавата“.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ заглавието на законопроекта и чл. 1, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Докладчикъ Цеко Вълчевъ: (Чете)

„Чл. 2. Стойността на продадената съ законъ отъ 1911 г. гора „Ени-хашъ“ — „Иозъ-каба“, въ землището на с. Манастиръ-махаза, сега землище на село Давидково, Ардинска околия, се намалява отъ 2 л. златци на 0-50 л. златци за 1 декаръ.“

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Докладчикъ Цеко Вълчевъ: (Чете)

„Чл. 3. Стопанисването на отстъпенитѣ частни гори въ Асеновградска, Смолянска и други околии става възъ основа на стопански планове или програми, на кооперативни начала и при общъ етатъ, а разпредѣлението на доходитѣ между съпритежателитѣ става съобразно определенитѣ идеални имуществени дѣлове.“

Горовладълските кооперации се образуват до 2 години от влизането въ сила на този законъ.

Всѣки, който притежава гора и други имоти, опредѣлени за предмет на горско стопанство въ даденъ ревиръ, включително и държавата и общинитѣ, е по право членъ на горовладълската кооперация — дотогава, докогато притежава реални или идеални имуществени дялове въ кооперацията.

Въ землището на едно населено мѣсто може да има само една горовладълска кооперация. По изключение, министърътъ на земедѣлието и държавнитѣ имоти, следъ като вземе мнението на постоянния горски съветъ, може да разреши образуването на две или повече горовладълски кооперации въ землището на населено мѣсто, когато общата площ на горитѣ (залесена и незалесена) е повече отъ 15.000 декара или когато комплекситѣ гори, групирани въ отдѣлни ревири, сж отдалечени една отъ друга на повече отъ 10 километра.

Продажбата на дървенитѣ материали се извършва само по състезателенъ редъ.

Когато гороприжателитѣ сж по-малко отъ законното число за образуване горовладълска кооперация, стопанството на горитѣ става на задружни начала при общъ етаж и разпределението на доходитѣ става съобразно опредѣленитѣ идеални дялове.

Продажбата на имущественитѣ дялове става по реда за нотариална продажба само на мѣстни жители, които притежаватъ до 200 имуществени дялове; ако нѣма купувачи, тѣ се изкупуватъ по пазарни цени отъ кооперацията за сметка на липата съ най-малко имуществени дялове.

Г-да народни представители! Въ комисията въ съгласие съ г-на министра на земедѣлието, чл. 3 на законопроекта се измѣни.

Стоянъ Димовъ: Азъ съмъ депозиралъ предложението за измѣнение на чл. 3.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Постъпило е предложението отъ народния представителъ г-нъ Стоянъ Димовъ, съ което предлага, алинеи четвърта, пета, шеста и седма на чл. 3 да се заличатъ и чл. 3 да остане само съ първа, втора и трета алинеи.

Министъръ Добри Божиловъ: Азъ замѣствамъ г-нъ Кушевъ. Той ми каза, че е съгласенъ само съ това, което се докладва отъ г-на докладчика. Така че съ това предложение не мога да се съглася.

Стоянъ Димовъ: Азъ го правя съ съгласието на г-на министра на земедѣлието и на комисията.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: (Къмъ док. адчика Цeko Вълчевъ) Г-нъ министърътъ съгласенъ ли е съ предложението?

Докладчикъ Цeko Вълчевъ: Съгласенъ е.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Г-нъ министърътъ на земедѣлието е съгласенъ съ това, което предлага г-нъ Димовъ.

Предложението на г-нъ Димовъ гласи: (Чете) „По чл. 3 алинеитѣ четвърта, пета, шеста и седма се заличаватъ и чл. 3 остава само съ първа, втора и трета алинеи.“ Конто приемиатъ това предложение, моля, да адигнатъ рѣш. Мнозинство, Събранieto приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Председателъ: ХРИСТО КАЛФОВЪ

Подпредседателъ: ДИМИТЪРЪ ПЕШЕВЪ

Министъръ-председателъ Богданъ Филовъ: Г-да народни представители! Получихъ отъ Негово Величество следното писмо: (Чете)

„На основание чл. 130 отъ конституцията, упълномощавамъ Ви да закритете отъ Мое име втората извънредна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание. Борисъ III“.

Въ изпълнение на това Височайше нареждане, обявявамъ, отъ името на Негово Величество Царя, втората извънредна сесия на XXV обикновено Народно събрание за закрыта.

Г-да народни представители! Изказвамъ ви моята голяма благодарностъ за ценното съдействие, което дадохте на правителството презъ тази къса, но плодотворна сесия на Народното събрание, която бѣше посетена почти изключително на въпроси въ връзка съ новоосвободенитѣ земи.

Пожелавамъ ви щастливо завръщане въ вашитѣ избирателни колегии, където, безспорно, ще имате възможностъ да продължите вашата народополезна дейностъ между вашитѣ избиратели. (Ржкоплѣскания)

Председателъ Христо Калфовъ: (Става правъ) Г-да народни представители! Въ кратката си втора извънредна сесия XXV-то обикновено Народно събрание прояви една деятелностъ съ голѣмо значение за нашия държавно-политически животъ.

Непрекъснатитѣ уморителни денонощни заседания, мачкаръ и не многобройни, и ентузиазмътъ, съ който удостоихте внесенитѣ отъ правителството законодателни актове, изискани отъ нуждитѣ на новоосвободенитѣ български земи, дадоха изразъ на пълно одобрение, на пълна подкрепа на вдъхновяваната отъ Негово Величество Царя и провеждана отъ правителството политика. (Ржкоплѣскания)

Нека се надѣваме, че съгласуванитѣ усилия на всички фактори въ управлението ни ще доведатъ до пълното обединение на нашия народъ и всестраниното издигане на българската държава.

При вашето завръщане сега, моля ви, г-да народни представители, обяснете безшумно, но съ топли сърдца, по села, градове и колиби на нашия добъръ и трудолюбивъ народъ, че отъ насъ зависи, че отъ насъ сега се иска да уредимъ и запазимъ за насъ и нашитѣ поколѣния това изключително историческо придобитие. А това ние ще сторимъ, това ние сигурно ще осъществимъ, ако, духовно обединени, съ вѣра и твърдо упование следваме пътя, посочванъ отъ нашия предопредѣленъ исторически водачъ, бидейки готови съ искрена радостъ да понасяме всѣка жертва, която сигурността и благополучието на страната ни налагатъ. (Ржкоплѣскания)

Нека се разотдадемъ съ жонуга: за България, за Царя и за победата на нашитѣ велики съюзници! (Бурни ржкоплѣскания. Всички г-да министри, народнитѣ представители и публиката ставатъ прави)

Като ви благодаря отъ името на бюрото за вашето единодушие и ентузиазма, който проявихте при разрешаването на сложнитѣ ви важни въпроси, пожелавамъ ви добъръ часъ.

Занесете въ вашитѣ колегии бодростъ, самочувствие и вѣра въ все по-свѣтлото бъдеще на нашия обединенъ народъ.

Движдане при още по-честити дни! (Ржкоплѣскания)

Закривамъ заседанието.

(Закрито въ 20 ч. 35 м.)

Секретари: { НИКОЛАЙ СУЛТАНОВЪ
СТЕФАНЪ БАГРИЛОВЪ